

העבודות החמה

במבצע "הקצ"ה

במבצע "הקצ"ה

העולם הזה

חוב גליסון 4 תל אביב, טלפון 26768
ת.ד. 136. טען למברקים: עולמפרסט.
הסוציאליזם: חוב חזק בע"מ.
דפיס טען חוב בע"מ, ת"א. טל. 8139.
המפצה: חוב שופל ובניו, תל אביב.
הסעודה: חוב חזק בע"מ, חוב חזק בע"מ.

עורך הראשי:
מורי בכנרי

ראש המערכת:
שלום כחו

עורך משנה:
רוב מיתו

עורך כיתוב:
סילבי קשה

כתב הביר:
מלי תבור

עורך תביעה:
מי

גלם המערכת:
מריה טרו

חברי המערכת:
שייב נלור, יציר נליר, דוד הורוביץ,
רות ורד, אברהם חרסון, יוסף אבר
חסרי, אביבה ססו, אבנר טרי, עמוס
קינן, שלמה קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

29.6.1959

לינה. כי בשני מקרים אורגנה בדם קר
קנוניה, שנועדה לגרום את הצד השני למעשי
אלימות בלתי מחושבים, כדי לעורר נגד את
דעת הקהל, ולהצדיק פעולות דיכוי מוכנות
מראש.

גם אחרי פרשת אלטלינה טענו אויביו
של מנחם בגין שהוא נהג בהיסטריה ואיבד
את עשתונותו. אך אם אפשר היה לטעון
טענה זו נגד מנהיג פוליטי מנוסה, שעמד
בראש מחתרת לותמת בימי מאבק אכזרי
וממושך — מי יבוא בטענות אל בן-הרוש,
חסר הנסיון הפוליטי, שזה מבחנו הציבורי
הראשון?

דבר אחד אפשר להגיד ללא הסתייגות
לטובת בן-הרוש. הפרובוקציה של השבוע
לא היתה יוצאת לפועל, אילו האמינו מאר-
גיה שאשר לקנות אותו בכסף ובמשרות.
עצם העובדה שנקטו בקו אלים זה כדי לחסל
אותו, ולסלקו מן הבמה לפני הבחירות,
מעיד שהם מעריכים אותו כאדם כן, הגאמן
למטרתו המוצהרת.

אין גורם בארץ הלוהם בעקביות למען
חופש הייבור כמו העונט הזה. אנו מגינים
על חופש זה למען הכל — גם למען מפלגת
פועלי ארץ-ישראל, היתה לה הזכות לקיים
אסיפה בכל מקום, וגם בווארשילוב.

אולם מותר לשאול: מדוע בכל זאת החי-
ליטה מפא"י לקיים אסיפה זו במועד זה וב
מקום זה? כל המפלגות האחרות נעטרו לבי-
שקטו של בן-הרוש ולא קיימו אסיפות בוא-
רש. גם יידי ואנכי, כאשר החלטנו לקיים
בחפיפה אסיפה על נושא זה, לא קיימנו אותה
בווארשילוב, אלא דחקא בהדר הכרמל —
למרות שיכולנו לקחת בצדק, כי בדרינו
יעוררו הד חובי בקרב יושבי האודי. האם
המפלגה הגדולה ביותר במדינה אינה חייבת
לפחות באותה מידה של אחריות ציבורית?
אם מפא"י נהגה אחרת, הידעה את כל מטרה
העובדות האלה, הרי מעיד הדבר על מטרה
ברורה. ואמנם, מטרה זו הושגה במלואה.
לכן, אל יעורר איש במקרה זה את שאלת
חופש האסיפה. לא זה עומד כאן לדיון, אלא
החופש לשחק בגפרורים ליד הבית, סתוה
של אבקי-שיפה.

מי שיקרא את הדו"ח העובדתי של חוליה
העולם הזה, בהנהגת שלום כחו, שלא משה
מן המקום במשך כל תקופת המתיחות, לא
יכול להימנע מן המסקנה הברורה כי בן-
הרוש וחבריו נפלו קרבן לפרובוקציה. במי-
דה מסוימת היא מזכירה את פרשת אלט-
לינה.

מכתבים

קרן וארי מליב
רצוה בזה קבלו נא את תרומתי בסך 20.
ל"ה, המועד ללשפחות העצורים של הפי-
גנות וארי סאליב, שנישאו ללא מפרנס.
נראה לי כי הקוראים עשויים לעזור הרי-
בה למצוקת המשפחות, על-ידי שיגור תרומה
מזאת. לפני שכתוב ביקרתי בבארשבע וראי-
תי ברחוב הראשי את אשתו של אחד
מצעירי ההפגנות, שהיא יושבת על המדי-
רכה עם השפת ילדיה, לפני קופסת-המח-
ש: "אבא, בבית-הסוהר, לפני איך לך ללחם
לאכול?" בתוך אשה ואם איננו סבורה שזה
מאתנו יכול להשאר ארזי נוכח מצב זה.
אדישות רק תוסיף להפיל ומצוקתו. אני
מזרפת את תרומתי להפיל כסכום של 10
ל"ה, לקרן לעזרת משפחות עצורי וארי-
סאליב.

רצוה בזה קבלו נא את תרומתי בסך 20.
ל"ה, המועד ללשפחות העצורים של הפי-
גנות וארי סאליב, שנישאו ללא מפרנס.
נראה לי כי הקוראים עשויים לעזור הרי-
בה למצוקת המשפחות, על-ידי שיגור תרומה
מזאת. לפני שכתוב ביקרתי בבארשבע וראי-
תי ברחוב הראשי את אשתו של אחד
מצעירי ההפגנות, שהיא יושבת על המדי-
רכה עם השפת ילדיה, לפני קופסת-המח-
ש: "אבא, בבית-הסוהר, לפני איך לך ללחם
לאכול?" בתוך אשה ואם איננו סבורה שזה
מאתנו יכול להשאר ארזי נוכח מצב זה.
אדישות רק תוסיף להפיל ומצוקתו. אני
מזרפת את תרומתי להפיל כסכום של 10
ל"ה, לקרן לעזרת משפחות עצורי וארי-
סאליב.

מקסים גילן, תל אביב

מה שמעווע ביותר בכל פרשת וארי
סאליב הוא מצבו של משפחות העצורים,
שנישאו ללא מפרנסים. מחירי לחשוב מה
הוא מצבו של משפחות מרובות ילדים אלה,
שנאיי לתינון הם קודם לכן היו חיי מצוקה
ורלות. לפני שכתוב ביקרתי בבארשבע וראי-
תי ברחוב הראשי את אשתו של אחד
מצעירי ההפגנות, שהיא יושבת על המדי-
רכה עם השפת ילדיה, לפני קופסת-המח-
ש: "אבא, בבית-הסוהר, לפני איך לך ללחם
לאכול?" בתוך אשה ואם איננו סבורה שזה
מאתנו יכול להשאר ארזי נוכח מצב זה.
אדישות רק תוסיף להפיל ומצוקתו. אני
מזרפת את תרומתי להפיל כסכום של 10
ל"ה, לקרן לעזרת משפחות עצורי וארי-
סאליב.

אורה מ, נתניה

מערכת העולם הזה העבירה טכום תרומות
הקוראים, בצרוף תרומותיהם של חברי ה-
מערכת, לארגון ליכוד עולי צפון אפריקה,
לחלוקה בין משפחות העצורים, תשטח להע-
ביר תרומות נוספות ולמטרה זו.

למען השם
קראתי בהנאה את מאמרו המאלף של
אורי אכנרי על "הריארוכים" (העולם הזה

1139). יש לי רק שאלה אחת: איך אפשר
להשוות את דויד בן-גוריון לאלכסנדר פוקי-
דו? יש לי שם הרבה יותר מתאים: אלכסנדר
פוקיון.

דויד אביעד, נתניה

מותו של אלכסנדר מוקדון הביא לחורבן
הקיסרות הגדולה ביותר בעולם העתיק. האם
אדם רומנים כי הפתקונו של ב. ג. תביא
לחורבן המפעל הגדול ביותר בעולם החדש?
לאמפאייניקי, תל אביב

העורך היה מיטיב לעשות אם היה משווה
את המפלגות סביב הירושה הגדולה לתקופי-
תם של הקיסרים הנאורים ברומא. שם עמדו
זה מול זה פילוסופים (מכרמס אורליוס) ו-
ומצביאים גדולים (אספסינוס, מיטוס, ארי-
ריאנוס). המפלגות סביב ירושתו של מוקי-
דו היתה גסה ומרנית פי כמה. כן אימא-
שה, אפילו בהרבה רצון טוב, להשוות את
אבו לריאודר תארשטלון...

י. איזנשטאט, ירושלים

נהנתי לקרוא את הדו"ח המלא לצרכן
על הצעות אכזריות. נאמן למסורתו הישנה
פירס העולם הזה, גם בדו"ח זה, את כל
התכונות, המעלות והחסרונות, של החסודה
העופרת להיצע...

ירום קנפל, תל אביב

דיאודיח לצרכן.

דוד אקלמא
קראתי על פרשת "מימכר ההיסטוריה (ה)
עולם הזה (1137) — בה סיפרתם כיצד הצי-
יח סודרנס וריו לשכפל את חומר ההוראה
של מורד, ד"ר אנקורי, מכר אותו בין תל-
מידי המרצה — ומצאתי עצמי קצת מקומת-
שמעתי את ד"ר אנקורי מנחה את הספד-
דנס הוריו (אתיקה מקצועית, וכוונות שמן-
רות", איהנהח), והשתכנעתי. לא כל דבר
שסודרנס עושה הוא גם צודק. כדאי היה
שחשמעו גם את צידו של המרצה.

סטודנט, ירושלים

הסטודנט הירושלמי טועה בהניחו כי
העולם הזה שמע רק צד אחד. אין ספק כי
זכויותיו על הצבעי על הסיבה לכן: הסחבת
הזה גם הצביע על הסיבה לכן: הסחבת
במפעל השיכפול וצרכיהם החזופים של ה-
סטודנטים.

שקט במקום פוגרום
נכתתי בשיבת מועצת אוריהודה, בה
התקיים ריב הכיסאות עליו ספרתם (העולם
הזה 1139). רי-
איתי כיצד מי-
רים האיש החוק
של אוריהודה
כי כסאו ומשי-
ליכו בניגוי הקו-
מוניסטי במדי-
עצה. אני מוכי-
רת לציון כי לסי-
רות שהאדתי ה-
מפלגתית נתנו
לנה דווקא לפני
לנה משליד-הכי-
סאות — ספא"י
— אותה אינני
מזהה בשום או-
פן עם סערוו, ה-
הרי האדתי ה-
אישית היתה כי-
לרמת היתה כי-

קוב'מן

תונה הפעם לצניצו הקוטונויסטי, אלברט
קוב'מן, שלא הניב לפרובוקציה והצליח ב-
שפט שלו לסיים את הקטטה לפני שהפכה
לפוגרום.

דמותו של מנהיג
ברגע זה הוריע, קול ישראל" על מעצרו
של דויד בן הרוש. מנהיג המרד המרוקאי,
באשמת "התנגדות מוויינת לשוורים", לענ
הנורא. לפני מספר רבות סיימתי את קריאת
המאמר "לידתו של מנהיג" (העולם הזה
1130). סיימתי בשורות אלה: "האם יתמיד
(בן הרוש) במאבקו הצלחתי תלוי, או שמא
יסיכר גם הוא?" התשובה לשאלה זו באה
במהירות בלתי רגילה: מפא"י לא הצליחה
לקנות את בן-הרוש. היא החליטה לשכור
בצלחה את האם היה הצליחה? לא!

יחד עם מאות רבות של קוראים הוותי-
קים אני יודע את התשובה: לא!
ב. שאלתיאל, תל אביב

... מדויד (בן גוריון) עד דויד (בן
הרוש) לא קם כדויד.
יגאל ברק, ירושלים

ממאמרכם, "לידתו של מנהיג", התבררה
לי עובדה אחת. למרות כל הנסיגות להדביק
בבן הרוש את התו, "מכור", לא הצליחה
עריין שום מפלגה ישראלית לקנותו. כל
הכבודות על סכומיהם של שולמו, כפי
לו, מקרנות אלה ואחרות, הוכחו כחסרות
שחר. הסכום היחיד שבו הרוש קיבל היה
700 הלירות שנתו לו איש המתלקה לעדות
המזרח של ההסתדרות, וגם כסף זה נכנס
לחשבון "הליכוד". אינני רואה כל סיבה
מדוע יצליחו המפלגות לקנות את בן הרוש
סחר...

... כך נולד מנהיג. דמותו של דויד בן
הרוש, כפי שהצטיירה מעל דפי שבועונכם,
היא דמותו של מנהיג אמיתי.
דויד להב, חיפה

היצאנית וציפור הנפש
במסעי בכריטינה ראיתי את מחוזה של
בריפורט, "אירמה המתוקה" (העולם הזה
1138), וכמו כתב העולם הזה משתתף אני
בצערם של כל אותם הישראלים, שנוספו
על חום הקיץ חייבים הם למכור את קפאנו-
המחוי של הצנונים הישראליים. אינני
רואה כל דע בהעלאת מחוזה הדן על יצי-
אניות, על אחת הכלימות הישראליות. הפסד
היאסרון בישראל, במצבו הנוכחי, להפיק
היחידיו שלי הוא אם סמוגל איוה שהוא

את אותה עליונות מאריסאית חמוצה-מריירה,
המצינת את המחזה.

א. ביטון, חולון

... איאפשר שלא להבין את חברי המר
עצה לביקורת סרטים ומחזות ששפלו את
המחזה, "אירמה המתוקה" במצב העניינים,
כמו שהוא היום, כל המעלה פחוה הרון
בונות, ותהיה איוו שתהיה, פונע במחז הרון
בציפורינשנו של המשטר.

קורא, תל אביב

היום נגמר
מאמרו של אורי אכנרי, "ממשל צבועי"
(העולם הזה 1138), קלע למטרה, אם חשב
מישהו כי הנה נוסף
אפילו הבטחון הכובד
מול לחץ דרעתיקהל,
וכי האובלסיה ה-
ערבית, הנתונה תחת
ממשל של מרוד שח-
פיל ומרכא, התפוד
סוריסופו חלק אורגני
מהמדינה — התאכ-
זי. היה זה כמו ת-
מו, תעלול השניה
של ארם שהפך אמן
במצעו — דויד בן-
גוריון. כוונתם הסי-
קופה של דויד בן-
גוריון ואבירי הבסי-
חון שלו: להשמיט
את הפרקע מתחת ל-
רגלם של הנובעים
את ביטולו המלא של הממשל הצבאי, כצעד
ראשו להשתלבות האויסה העברית במרחב
השמי.

האין אבירי הבטחון מכינים כי לכך הם
ממיסים אסון על האומה? הם אומרים: הן
העיון השמי כובד: המרחל לא יבטל אותנו
לעולם. כיצד, אני שואל אותם, נייע להסדר
במפתח, אם איננו יודעים להיות בצוותא עם
מיצוע ערבי קטן?
... ולאבירי הבטחון אני אומר: בנואכם
לאסור ערבים על פי העוץ לדרוש משפט-
צדק, איסור על פי אותי — אלך אתם יחד
לכית'הסוהר.

אהרון בכר, תל אביב

ביטוי לסבר
כבר אחר צודקים המארוקאיים. בזמן
האנגלים יל לא היה בכלל דבר כזה, שאחד
עשיר מפלג ווהשני עני מרוד ויליון אוכי-
לים פמח הובל כדי לשכור את רעובים.
ש. פוגל, חיפה

הקוראת רות ליכנסתו מחיפה כתבה כי
צויקים להעניש את אל קריה. נכון, אולם
לא יורים באדם מבושם. היא טענה כי מי
שנועה לעבוד — יכול היותי מיעוטי לך,
גברתי, שתבקרי בלשכת העבודה. אני מאי-
מינה כי האנשים שנקרבים שמה מעוניינים
לעבוד כמו בעלך, העובד 14 שעות ביום
וטמס הספיק לקנות ויליונות לביתו. איפה
הצדק: מרוע מעסיקים את בעלך 14 שעות
ביום בעוד שאדם אחר, מסופל בילדים רבים,
עובד עבודת-החק ימים אחרים בחודש?
מרגלית בן שמחון, ירושלים

... נניח שהעולים החדשים מאירופה סמכי-
לים שכוו מחר יותר מעולי צפון-אפריקה.
לדעתך זה מניע להם. הם עברו את מלחמת
העולם ולהם מניעים השילומים שאנו סמכי-
לים. חוץ מזה: העולים מאירופה רגילים
לרמת חיים גבוהה יותר.

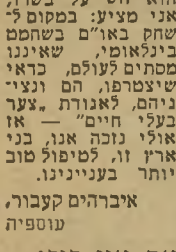
מיכאל פרייברג, נתניה

כקורא חדש הרשו לי להביע את תודתי
העמוקה למערכת ולכתבים, אשר התייצבו
רא-ל"ים לימין הנרכאים והמפוטחים הם הרי-
יודעים היודעים לרובב את האנשים שאינם
יודעים לכסא את כמאם וסיבלם, ורק הם
היושפים את האמת ומעלים אותה בלי מר-
ט. מ. תל אביב

חומר נוצץ
בתוך מועמדת שלא ניגשה לבחינות ל"סמ'
בטיו" (העולם הזה 1139), תרשו לי להשי-
מיץ קצת את רותי וורד שלכם. לא כל שבוה
נוצץ, ולא כל הנוצץ ורוב הוא. אני סבוהה
כי אפילו רותי, שאת כשרונה אני קוראת
בברור במדורה, "מכתבים לרותי", לא היתה
מצליחה לזכות ליותר משלום ותודה מפי
מחני, "סמכטיון". יכול להיות שהחומר שי
הופיע לבחינה לא נצץ כל כך, כפי שהיא
רצתה. אולם ממה, היא חושבת, עשויות שח'
קניות כמו חנה רובינא או חנה מרוו?
דליה פ, הרצליה

מבשרודוסוכסרון, הקוראת פ.

תהדוף לשחמט
כאדם שנועד וחי במרחב הזה, שאת תכני
המעצמות הנרולות
הוא חש על בשרו,
אני מציע: במקום ל-
שחק באו"ם בשחמט
בינלאומי, שאיננו
מסתים לעולם, כדאי
שיצטרפו, הם ונצי-
ניהם, לאגודת, צער,
בעלי חיים" — או
אפילו נוכח אנו, בני
ארץ זו, לטיפול טוב
בנינוענינו.

איברהים קעבור, עוספיה

מה אין לילי?
מה קרה לילי?
מדי שבוע אני פוחח
מה שבו עולמי אורוד?
הוא חש על בשרו,
אני מציע: במקום ל-
שחק באו"ם בשחמט
בינלאומי, שאיננו
מסתים לעולם, כדאי
שיצטרפו, הם ונצי-
ניהם, לאגודת, צער,
בעלי חיים" — או
אפילו נוכח אנו, בני
ארץ זו, לטיפול טוב
בנינוענינו.

מספר 1140 שנה 22
א' אב תשי"ט, 5.8.1959
המחיר 550 פרוטה

אדרים ונעחר

אין דבר מרתק יותר בהיסטוריה מאשר לידתו של דגל חדש. הוא מסמל, כמעט תמיד, מהפכה עמוקה — התפרצות כוחות דינאמיים חדשים מנכחי התודעה החברתית.

הדוגמה הקלאסית היא לידתו של הדגל האדום, לפני 167 שנה. צירי הלידה היו מורדים ביותר. אחרי כיבוש הבאסטיליה, נפלה פאריס קרבן לשורה ארוכה של "התפרעויות". הפר למנט חוקק חוק להטלת ממשל צבאי בשעת הצורך — וקבע כי הנפת הדגל האדום בידי השלטון תהיה מדי פעם סימן להפעלת חוק זה. כך היה הדגל האדום לסמל לדיכוי ההמונים על-ידי הממשלה.

ב-17 ביולי, 1791, שוב הונף הדגל האדום, וחיללי הממשלה פתחו באש על המון מתמרד. כמה מאות "בריונים" נהרגו. ההתמרדות העממית חיוקה את היסודות הקיימים בצורה יותר, ובשנה הבאה הניפו ההמונים עצמם את הדגל האדום עם הסיסמה: "משטר צבאי של העם נגד השלטון המורד!"

הכוונה היתה להכריז כי העם הוא ריבוני, וכאשר הממשלה מתנגדת לרצון העם, הרי הממשלה היא המורדת.

בשנים לאחר מכן קרו מקרים רבים כאלה, גם בצרפת וגם מחוצה לה. הדגל האדום הפך לסמל ההתנגדות לממשלה.

***

בואדי סליב נולד, לפני חודש, דגל חדש. מי המציא אותו? יתכן כי איש לא יידע זאת לעולם. אולם כבר שעות מעטות אחרי שירו שוטרים מופקדים על עקיבא אל-קריף והציגו את מרד המאורו קאים, נשאו ההמונים דגל אדום ודגל שחור — הצבע האדום של דם אל-קריף, והצבע השחור של הקיפות.

מאז התפשט הדגל-הכפול הזה על פני כל הארץ. בכל מקום שהחלו מהומות עדי תיות, וגם בכל מקום שהוכנו מהומות כא לה ונמנעו ברגע האחרון — הופיעו האדום והשחור. השבוע הנוסף דגלים אלה בכרם התמימים בתל-אביב, מעל לבית אשר העיריה התכוננה להרסו בגלל עבירה על חוקי הבניה.

אני מעז להינבא כי המדינה עוד תרבה לראות את הדגל האדום-השחור. כי הוא מסמל תהליך אשר יטיל את צלו על המדינה בשנים הקרובות. הוא נולד כדגל המרד המארוקאי. כבר עתה מתפשט על פני ערות אחרות של בני המזרח. עוד צעד אחד — והוא יהיה פוך לדגלם של כל השכבות והמעמדות המקופחים במדינה.

***

המרד המתפשט מתחת לדגל האדום-השחור הוא מרד סוציאלי, באינטלה עדי תיית. הוא סוציאלי בלבד, ואין הוא עדי תיית. הוא מזינה של שני היסודות. **את אופיו הסוציאלי אפשר להר כיח בפרט חשוב: המורדים מבני עדות-המזרח שונאים את ראשי העדה הוותיקים שלהם עוד יותר מכפי שהם שונאים את ראשי השלטון בכללם.**

בהבלה הראשונה ניסה השלטון להרגיע את המורדים על-ידי חלוקת כבוד לעסקני העדה הספרדית, שצורפו בחזון למשלחת המטיילים-על-חשבון-האומה לקונגרס היהודי בשטוקהולם. בכור שיטתית, שהוא עצמו ממוצא מארוקאי, נאם נאומים נרגשים בשם בני המזרח. בכל רחבי הארץ גוייסו עסקני העדות השכירים כדי לדכא את המרד במלים מתוקות בהברה מרוחית.

אולם כל הגסיגות האלה נתקלו בבזז גלוי. העסקנים הספרדיים החתיקים הם, בעיני המורדים, סוכני האויב — מעין יוון ראש מורתי. הם שונאים, מפני שהם מייצגים את המעמד "המסודר", המחלק בינו לבין עצמו את הנאות השלטון.

הנה כי כן: המרד מכוון נגד ה"מסודרים", יותר מכפי שהוא מכוון נגד ה"לכנים". זהו מרד המקופחים.

***

מראית עין, ניתן בנקל לחסל את סיבות המרד. אפשר לטעון בתמימות הנה היתה הזנחה. באו מהומות ואדי-סליב והעירו את תשומת-לב השלטון למצב החמור. עתה ייעשה מאמץ והכל יבוא על תיקונו.

למי שסבור כך, אין אף המושג הקלוש ביותר על מהות המשטר בארץ. במשטר זה, קיפוח המוני האכילונים אינו תופעה הניתנת לתיקון. הוא בסים המשטר כולו. מאחר שמשטר זה מבוסס על חלוקת הון

עד כאן מגיעים שרידים מן הישע שזרם לתוך הנהר בתחילתו. משכורות זעומות, שיכונים דלים. עד שבקצה האפיק לא נשארות אלא טיפות עלובות — עבודות דחק וחדרים נטושים בשכונות עוני.

***

ה המצב כיום, כאשר זרם עצום של הון עדיין מגיע לארץ בכל שנה. אולם אין זה מצב של קבע. השילומים עומדים להיפסק תוך שנתיים-שלוש. המענקים ית דלדלו עם גבור הניתוק של המדינה בעולם. זרם התרומות של יהודי העולם לא יוכל להתחזק מעמד לאורך ימים ברמה הנוכחית. הוא תלוי גם בחוקי מסי-הכנסה האמריקאי, אשר מדינאים אמריקאים מכובדים כבר רומזים על הצורך לשנותם.

עדות המורח (ויחד עמו את הערבי) למעמד נחות. הכפוף לגוע העליון של בני אירופה. כאן מתחברת הבעיה העדתית עם הבעיה הסוציאלית. ברוב המקרים, האשכנזי והמסודר חד הם.

ישנם פועלי-דחק יוצאי-רומניה, ובשכונות העוני יש עולים מפולין. אולם כלל הוא כי במרוץ החיים מתחיל בן-המזרח את דרכו הרבה מאחורי בן-המערב. עליו להתגבר על מסלול-מכשולים נורא של דעות קדומות, של תנאים סוציאליים ירודים, של חוסר הזדמנויות חינוכיות ושל קללת ריבוי הטיפות במשפחה.

המרד אינו מרד מארוקאי — הוא מרד כל המקופחים. אולם לא מקרה הוא כי המארוקאים הניפו לראשונה את הדגל האדום-השחור.

תמונה שיש להתרגל אליה — שוטרים מסתערים על המורדים

בעייתם העדתית היא החמורה בי יותר, והיא פועלת כפתיל רועם להפעלת המוקש הסוציאלי.

***

יתכן כי הפעם יצליח המשטר לחסל את המרד — בעזרת אלות המשטרה, אוזני הש.ב. לשונות ראשי-העדה הקנויים וורועות לשכת-העבודה.

אולם השאלה יכולה רק להיות: לכמה זמן?

מרד זה יפרוץ שוב ושוב, ובכל פעם בתנופה גדולה יותר. זהו זרע החורבן הטמון בחובו של המשטר עצמו.

איש אינו יכול להיות בטוח אילו צורות ילבש תהליך דינאמי זה בשנים הבאות. הוא יכול להפוך לתנועה פאשיסטית — ואז יתגעגעו רבים אל תנועת-החרות, ויבינו במי אחר כי מפלגה זו היתה למעשה שסתום הבטחון של המשטר הישן לויסות הזעם של העדות המקופחות. אולם התקחה הגדולה היא כי מרד היסטורי זה, בהנהגת המנהיגים שיוולדו מתוכו, ישתלב עם הזרם המהפכני של האינטליגנציה העברית הצעירה, תוך גיבוש אידיאולוגיה חובבית, פוריה ויוצרת.

אם יקרה הדבר הזה, יהפוך הי דגל האדום-השחור לדגל התחיה וההתחדשות — וואדי-סליב ייזכר כדורות הבאים לטובה כנקודת-מפנה בתולדות המדינה.

מה יקרה כאשר הזרם האדיר יתמעט? כאשר לא יישאר ממנו אלא סילון ריק?

גם כאן אפשר להיעזר בתמונת הנהר ההפוך. כאשר יתמעט הזרם, ייעלמו המים בראש וראשונה בקצחת הרהוקים. יושבי הגדות בארץ הצמרת יוסיפו להפקיע לטובת עצמם את המעט שיש. הם יחלקו לגרוריהם המסודרים, בהמשך האפיק, את המינימום הדרוש לקיום המשטר. אך יושבי ארץ המקופחים יהיו הקרבנות הראשונים של הבצורת.

***

כיצד מורכבת הבעיה העדתית על בעיה סוציאלית זו? מדוע רוב פועלי הדחק ורוב יושבי-שכונות-העוני הם בני עדות המזרח?

גם זו תכונה הטבועה ביסודו של המשטר הקיים.

משטר זה הוא פורציה של מפלגות, שגולו דו כולן כאחת בזמרח ובמרכז אירופה, או שהנן צאצאים של מפלגות כאלה. הרכב האיש, המסגרת הרעיונית, הרוח הפנימית — כולן שייכות להתי הגטו היהודי במזרח אירופה. פה ושם נשכר קויולינג ספרדי או ערבי וזוכה ל"סידור" — אולם בני ה"מזרח", מטבע ברייתם, אינם יכולים להשתלב במסגרות אלה.

רוח המשטר — רוח הנושאת את עיניה אל אירופה, הבוה למורה, השונאת אותו ופוחדת מפניו — גם היא דנה את בן

הזרם לארץ מן החוץ, ולא על אמצעי-יצור מקומיים, הרי דרכי החלוקה קובעים את מהותו. יש בו בעית-מעמדות כמו בכל משטר אחר — אולם אין אלה מעמדות רגילים. אלה הם מעמדות אופייניים למשטר הציוני בלבד.

בחברה יצרנית רגילה, נקבעים המעמדות על-פי היחס למצעי-הייצור. במשטר הציוני, נקבעים המעמדות על-פי הקירבה למקור רות-החלוקה.

***

מקורות החלוקה דומים לנהר הפוך — נהר הזרם מן הים אל היובלים.

בראשית הדרך זהו נהר אדיר, רחב ועצום. מאות המיליונים זורמים בו. כל המתגורר על גדותיו נהנה מן השפע. זוהי ארץ הצי מרת — ארצם של ראשי מפלגות וציונים מקצועיים, ארץ הוילנות והקאפילאקים והגסטי כלכליים, ארץ לחי' על חשבון הציבור.

בהדרגה נעשה הנהר צר ורדוד יותר. היושבים על גדותיו עדיין נהנים משפע מסויים. זהו המעמד המסודר, המורכב ברובו מבני הישוב החתיק. מעמד זה אינו שולט בארץ — אולם המעמד השליט זקוק לו לצורך שלטונו. על כן דואג השלטון כי רמת-מחייתו לא תרד מתחת לרמה גאותה כלשהי.

אך לבסוף מתפצל הנהר לנחלים קטנטנים, עד שנשארות רק שוליות עכורות. זוהי ארצם של המקופחים — ארצם של מאות אלפי עולים חדשים, ערבים ובני הפרברים של הישוב החתיק.

תוקם חזית רחבה להפלת המשטר

הבחירות לכנסת הרביעית לא תפלנה את המשטר הקיים. דבר זה ייעשה רק אחרי אבק ממושך, מדרך עליידי רעיון עקבי ומבוסס על ההמונים הרחבים. אך הופעת ימות חדשים במערכת הבחירות ועל במת הכנסת — תציע את המאבק צעד חשוב ירימה.

השכבת והמעמדות המעוניינים ביותר בהפלת המשטר — אינם חופשיים לצאת מאבק. שיעבוד כלכלי, תנאי רעב, סרוד בחלוקת עבודה, פרובוקציה מלמעלה וקיום משל צבאי — כובלים את ידיהם.

על כן, חובה היא ללכד את אותם הכוחות המוכנים והמפוגלים צאת למאבק. הנכונות לשיתוף-פעולה בין כל הלוחמים — היא מבחן הראשון לכנותו של כל גוף המתיימר לפעול לשינוי המשטר.

כל המפלג את מחנה הלוחמים בשלב חיוני זה — אינו פועל למען משטר חדש, אלא סייע לקיום המשטר הישן, המידרדר במהירות במדרון האנרכיה והדיקטטורה.

הפעולה השמית, התנועה הראשונה שהרימה לפני שנה את נס המרד נגד המשטר קיים, על כל גילוייו — הרעיוניים, הפוליטיים והכלכליים — נכונה לוותר על זכות אשונים ועל הזדהות עם כל עקרונותיה, אנו קוראים לכל הגופים והאישים, המתיימרים לתום לשינוי המשטר:

נתלכד לחזית רחבה! תופיע רשימה משותפת לכנסת, על בסיס ובכתיב-מינומם, תוך שמירת מלוא עצמאותם בכל שאר הנושאים!

ואלה ששת העקרונות של החזית המאוחדת:

- חיסול המשטר המפלגתי הקיים, עליידי שיחרור האזרח משעבודו הכלכלי למנגנוני המפלגות
- תמיכה במאבקם של העדות והמעמדות המקופחים לחיסול ההפליות העדתיות ולהשגת רמת-חיה הוגנת
- חיסול הכלכלה הספילית והקמת משק יצרני, המבוסס על תכנון ממלכתי ועל יוזמה חופשית
- ביטול המשל הצבאי לאלתר ומתן שוויון-זכויות מלא לכל אזרחי ישראל
- מדיניות יוזמה לשלום בין ישראל וארצות המרחבו
- מדיניות של ניטרליות פעילה ביורה הבינלאומית

בתשובתו לקריאה זו תיבחן כנותו של כל גוף הנושא בפיו את יסמנת המשטר החדש! אל יתחשב איש באינטרס כיתתי ובנימוי יום אישיים, כאשר עתיד המדינה מונח על כף המאזניים!

הפעולה השמית

הפעולה השמית

מזמינה את אוהדיה במחוז תל-אביב להשתתף

בכנס אוהדים

שיתקיים ביום ה', 6.8.1959, שעה 8 בערב, כאולם "גיל" המקורה, רח' גורדון 34, תל-אביב, בהשתתפות חברי המרכז

אורי אכנרי נתן ילין-מור בנימין עומר

לדיון על הפעולה השמית בחדשים הקרובים

Royalvit
קרם פנים מכיל גילה רויאל
לפי ד"ר לברן פרוי
מונע התחוות קמטי פנים ומטהר את גוון העור.
רויאלוויט הקרם האידיאלי לאשה המודרנית
מחיר פרסום לישראל: 4.250 ל"י

במדינה

העם

היהודים הנודדים

השבוע עמד העם היהודי ברחבי העולם בפני בעיה גורלית: האם להניף את הדגל השחור-אדום-זהוב של הרפובליקה המערב-גרמנית מעל לקונגרס היהודי העולמי, יחד עם דגלי שאר הנציגים הדיפלומטיים שכיבדו בנוכחותם את כינוס הקונגרס בשטוקהולם?

אמנם, מתחת לדגל זה מתאמים חיילים גרמניים בנשק ישראלי, ובזאת ממלאים בג' אחה את לבותיהם של רוב תושבי ישראל. בדגל זה מקושרים גם המשדרים, השולחים לישראל את מאות מיליוני המארכים של השילומים, המקיימים את המשק הכושל של הממשלה הישראלית, והמכסים בעקיפין גם את חשבון העסקנים שטיילו לשטוקהולם.

אולם עקרון הוא עקרון. הנציגים המוס' מכים של העם היהודי התקוממו — והדגל הורד מן התרון, יחד עם שאר הדגלים. הג' ציגים יכלו להתפנות לעסקים אחרים.

לרוע המזל, לא היו להם עסקים אחרים. **פוכנות-מישנה**, כי הקונגרס היהודי העולמי מייצג את יהודי העולם, כשם שא' גודת הצמחונים בישראל מייצגת את המדינה. זהו אוסף מקרי של עסקני מפלגות, רר במדרגה שלישית ורביעית, שלא נמצא להם מקום ראוי בממשלה, בכנסת, בעיריות ובמוסדות רציניים אחרים. כפרס-תנחומים ניתן להם תפקיד זה — הכרוך בחובה הג' עימה, לייצג את בצית היהודים בבתי-המלון המפוארים של המש יבשות.

השם עצמו מטעה. הוא מעורר את הרושם כאילו קיים עם יהודי מאורגן, הבחור בנציגים גים והמנהל עליידי. אין דבר הרחוק יותר מן המציאות. הקונגרס הוא אגודה מקרית לחלוטין. בכמה קיבוצים יהודיים הוא מיוצג עליידי ארגוני-הקהילה הרשמיים. באחרים הוא נתמך רק עליידי כמה מפלגות. ובקיבוצים יהודיים רבים אין לו בכלל שום תומכים, נאלץ להקים לעצמו משרד שאינו מייצג איש אלא את פקלדי הקונגרס עצמו.

לשם מה, אם כן, קיים הקונגרס? בעיקרו, זוהי סוכנות של ממשלת ישראל, כדי להר' פיע במקומה באותן הארצות, בהן אין דריסת רגל לגוף ישראלי או ציוני — כגון מארוקו או פולין. אם ראשיו מעינים בכל-זאת לז' הות סוכנות-משנה זו עם העם היהודי העו' למי הרי מעיד הדבר רק על זלזולם הצ' ני בעם וה'.

חלום יום קיץ. עד כמה שרחוקה הדרך מן האשליה אל המציאות, מוכיח דחקא הכי' נוס בשטוקהולם.

המקום לא נבחר רק כדי לספק לעסקנים טיול ארוך ונעים ככל האפשר, בעיר הסקני דינאבית היפהפיה. לכאורה, היתה כוונה אחרת: לאפשר לנציגי היהודים בגוש הסובי יטיי להשתתף בקונגרס המתקיים על אדמה ניטראלית.

בדמויו של נהום גולדמן, נשיא ההסתדר' רות הציונית והקונגרס היהודי, קם כינוס גדול של יהודי כל העולם, אמריקאים וסוב' ייטיים, המפגינים את אותה האחדות הלא-י מית היהודית, שהעסקנים הציוניים אוהבים לנאום עליה.

אלא שלחלום זה אירע מה שאירע לחלו' מות רבים אחרים של נהום גולדמן הפורה: הוא נשאר חלום. היהודים הסובייטיים לא באו, ההונגרים ביטלו את השתתפותם ברעג האחרון, מכל היהודים בארצות הקומוניזם באו רק שני משקיפים פולניים.

היה זה, בין השאר, רמו ליחסם הנוכחי של הדיפלומטים הסובייטיים לנחם גולדמן עצמו. פעם התייחסו אל הנשיא הציוני בר' צינות, ראו בו אלטרנטיבה לבן-גוריון, אדם המוכן והמסוגל לקנות עליה מרוסיה. במ' חיר ניטראליות ישראלית בעולם. אולם נס' יורן ארוך שכינע דיפלומטים אלה שזוהי אחיות-עיונים: הנשיא הציוני אינו אלא עס' קן, הקיים בחסדו של ביגיי, נכנע לו לחלי' טין ועוסק ברעיונותיו המבריקים רק לשם שעשוע עצמי.

קטטת כרטיס-ניסיועה. אך יתכן כי המבחן העליון של הקונגרס היה דחקא בישראל. תוצאותיו היו תר-משמעותיות: האז' רח הישראלי היה השבוע אדיש לחלוטין למעשי ארגון זה, המדבר בשם יהודי העולם.

כל אשר שמע עליו האורח הוא כי פרץ בין העסקנים ריב על חלוקת כרטיס-הטי' סה, כשהיה צורך למצוא ברעג האחרון כר' טיסים לעסקנים הספרדיים שנהגו ממהומות ואדיס-סליב. לא היתה זאת דרך יעילה מאד להחדיר באורחי ישראל יוקה לאחדות העם היהודי.

מאחורי שפיכות

פירו

אדם אחר לפחות היה מוכן לדבר גלויות, בערב-שבת בואדי סליב. היה זה איש מפא"י, שחבריו קראו לו "שרגא", ואשר עמד בפתח קולנוע הדו. דקות ספור' רות לפני התחלת האסיפה של מפא"י. הוא אמר: "האסיפה הזאת באה כדי לבחון את תגובת תושבי ואדי סליב". לא להשמיע תעמולת-בחירות, לא להסביר, להרגיע או

העולם הזה

● את צמרת מפא"י ש- אירגנה פרובוקציה מתוכ- ננות, במטרה ברורה לש- בור ארגון הלוחם למען זכויות העדה הצפון-אפ- ריקאית, אחרי שנוכחה ל- דעת שאי-אפשר לקנות את מנהיגיו.

● את ממשלות ישראל שנתנה היתר למשטרה לפתוח באש על מפגינים, ועליידי כך נטעה בלב עדה שלמה את ההרגשה שהיא מחוץ לזוזוק, ודוזפה כמה מאנשיה למעשים בלתי-מחושבים.

● את מנהיגו מפא"י ב- חיפה שאירגן אסיפה פרו- בוקטיבית בואדי סליב, אשר כל מטרתה היתה לגרום לקטטות שישימו

להבטיח — כי אם לבחון את תגובת התו' שבים, תוך התגרות ברורה.

הנואם הראשי היה עסקן מפלגתי ממדרגה שניה, מזכיר מפא"י בחיפה, נתן להב. הנר' שא — קיבוץ גלויות, מיוזג גלויות — היה שבלוני. הדברים שנאמרו היו שבלוניים לא פחות: "אין הליה בואדי סליב ובמדינה כולה... בדרך זו לא ישיגו אנשי ואדי סליב דבר...". אך לא הנואם ולא נאומו היו חשובים. צמרת מפא"י, שהחליטה לקיים את האסיפה במקום ובמועד זה, יעדה לה תפקיד אחד בלבד: התגרות בצפון-אפרי- קאים של ואדי סליב.

המייצג תוכנן לפרטי-פרטי. האסיפה הי' תה צריכה למלא את תפקיד הפתיון המושלך לחיה רעבה. ברעג שתיגצ החיה בפתיון, תיסגר עליה המלכות. ברעג שהצפון-אפרי- קאים יביעו בכל צורה שהיא — לו גם הקלה ביותר — את מחאתם על עריכת האסיפה, או התנגדותם לדברי הנואמים, תי' כנס המשטרה לפעולה.

לשם כך תפסה המשטרה את עמדותיה כבר בשעות המיקדמות של אחר-הצהרים. לא ליד הקולנוע, ולא במקומות בולטים לעין. כי יעילותם של סורגי המלכות סמור' גה בראש וראשונה בהיותם מוסחים ונס' תרים. ליד הקולנוע עצמו עמדה רק חוליה קטנה של משטרה, במדים רגילים, לא חמר' שה ולא מצוידת בציוד קרבי כלשהו.

★ ★ ★

צעיר מתפרץ ומסית

קהל שהתאסף תחילה ליד קולנוע ה' חדר היה קהל-סקרנים רגיל. היו גם כמה צעירים, שחזרו ובקשו מן הצפון-אפריקאים לא להיכנס לאסיפה. "נראה להם שאחננו מחרימים אתם", אמרו הצעירים.

ב-8.45, רבע שעה אחרי המועד שנקבע, פתח מזכיר ההסתדרות בעיר התחמת, משה שחל, את האסיפה. באולם ישבו פחות משה עים איש בסך הכל. קרוב לאלף כסאות עמדו ריקים. בחוץ העבירו רמקולים את דברי הנואמים לקהל הרב. תגובות הקהל בחוץ היו מעורבות, אולם הן לא חרגו עדיין מקריאות-הבוהו, או מהע-

הדמים בואדי-סליב עמדה בוקציה

פת חיצי-הלעה, הנהוגים במקרים כאלה בכל אסיפה פוליטית בארץ. מאוחר יותר הסביר רה המשרה, כי נכנסה לפעולה, משום שה קהל שהתאסף בחוף ניסה למנוע את השמעת דברי הנואמים. הגיב על כך אחד מחברי ועד הארגון: "אילו באמת רצינו להפסיק את הדיבורים, היינו צריכים בסך הכל לחתוך את חוטי-החשמל של הרמקולים."

תצעק כאן, פנה לארגון. הם יסבירו לך. אך דבריהם הרגע לא עזרו. הצעקות עשו את שלהן: הקהל החל מתרגש וצועק.

★ ★ ★

המזכורת נסגרה

משטרה, שעד כה עמדה בשקט מן הצד, נכנסה עתה לפעולה. "להתפורר!" צוה השוטרים, "אתם מפריעים לסדר!" סמל חרדל, המוכר היטב לבני השכונה ואשר לא פעם התווכח אתם והשפיע עליהם שלא יסתבכו במצעים פזיזים, ניגש לאחד מן הקהל. היה זה צעיר בשם אברהם רחמי, בעל עבר פלילי שחזר למוטב, והתבלט בשכונה כאדם חרוץ. חרדל דחף אותו הצידה. "הסתלק מכאן!" פקד עליו.

רחימה לא הסתלק, גם יתר הנאספים סרו בו להתפורר. "ואת אסיפה חופשית, לא?" שאלו. "בשביל מה שמו רמקול בחוף? רו צים לשמוע!" ההתנצחויות בין חוליית המשטרה לבין הקהל התחממו והלכו. "בוז למי פאני!" קרא משהו. מקהלה פתחה אחריו בקריאות-נגאי, הטביעה את קול הנואם.

לא ברור מה קדם למה: פיזור הקהל בי כוח על-ידי השוטרים, או דיוו האכזר הראי שונה על הקולנוע. מכל מקום, בשניות סועות רות אלה, ניצתה האש שנית בואדי סליב. האסיפה הבלתי-חשובה עשתה את שלה. הפרובוקציה הצליחה.

מפקד חוליית המשטרה הורה לאנשיו לסגת. ברגעים אלה עוד ניסו כמה מפעילי הארגון — ביניהם, כנראה, דויד בן-הרוש — לשכנע את הקהל להתפורר בשקט. אך לשוא. קריאות-הנגאי וניפונף האגרופים נמשכו. הקהל, שמנה כמה עשרות, לא הרגיש כי אותה שעה נסגרים עליו סורגי המלכודת. עשרות גיפיים, טנדרים וניירות תפסו עמדות מסביב לשכונה כולה. שרשרת של כמה מאות שוטי רים, חבושים קובעי-פלדה ומוזינים באלות ומגיני מתכת, החלה מתהדקת מכל העברים.

הפקודה שניתנה להם מפי יששכר שפי, מפקד נפת חיפה: לפזר את המתקללים בי כוח הורוץ. השוטרים מילאו את הפקודה עד תום. הם הסתערו באלות מונפות על הקהל שהתאסף בפתח הקולנוע, וכאשר נתקלו במי שר אבנים השיבו ברגימה-נגדית. את כל מי שתפסו ליתוך מכונת משטרה.

בן הרוש מובל לשופכת

בתחנת משטרה אי.ס.ס. באיכוח המשטרה הכריז, כי כוונתו להחזיק את המנהיג המרוקאי במעצר עד לעריכת המשפט, ועל-ידי כך יימנע ליכוד התושבים.

ערים קידמן את פניהם בקריאות בוז ובקי ללות. מכמה גגות הומטרו עליהם אבנים. השוטרים פתחו בהסתערות על כל קבוצה שהתגודדה בסימטות, התנפלה על כל מי שנקלע לדרכה. מן הגגות המשיך ליפול עליהם מטר של אבנים, לבנים, קרשים ובקבוקי קים. השוטרים השיבו ברגימה משלהם, עד שניתנה להם פקודה לתפוס את הגגות.

הם טיפסו על הגגות, עברו מבית לבית עד שכבשו את כל העמדות האסטרטגיות. אור רות השכונה כונו כולם, הדלתות והחלונות הוגפו, הרחובות התרוקנו לחלוטין מבני אדם. עוברי-אורח אמיצים או טיפשים זכו לטיפול חסר-רחמנות, הושלכו למכונת ונל-קחו למעצר. צנתן שהאמין כי מדוי יגנו עליו, למד במהרה כי טעה. הוא הוכה כה לכה, הושלך אף הוא למכונת. אולם גם מקרים בודדים אלה נפסקו ואדי סליב שקע בדממה ובאפילה.

היה זה מצב מתאים להפעלת החלק השני של תוכנית המשטרה. עם רשימות ביד, עבדו רוי יחידות מוגברות בין הבתים, עצרו כל מי שנקבע מראש כמסוכן. שיא המצוד הלילי לי הגורא היה מעצרו של דויד בן-הרוש (ראה עמודים 7-6).

★ ★ ★

שוטר מנער מזרון חי

מחרת בבוקר התחדשו קרבות-הרחוב. קול ישראל אמנם הודיע כי בואדי סליב שורר שקט, אך השוטרים במקום ידעו אחרת. בבתי-הכנסת קמו המתפללים ותבעו את שיתרו 50 העצורים של הלילה. מש לחת נכבדים הביאה משאלה זו בפני מפקד די המשטרה, אך שבה לוואי בידי ריקות. בשעה 11 התארגנה לפתע הפגנה של נערי רים וילדים. הם עברו בסך, הסתפקו בהשמת צעקות. אולם מהתפוררו שוב בסימטות, החלה רשת השידור של הניידות מעי בירה הודעות תכופות: "זורקים אבנים!" "קבוצה מתקדמת ברחוב קיבוץ גליות. זורקים אבנים!" המשטרה הסתדרה בשרשרות, לרוחב הרחובות, הסתערה גלי-גלים על הרוגמים. הרוגמים, אחרי שידו מטח אחד, נסוגו ונעלמו בסימטות; גלי המשטרה התנפצו על חלל ריק.

חלון נפתח לשניות ספורות ואשה שפכה דלי מים על ראשי השוטרים הנסוגים. מגג סמוך יללו תריסר נשים: "בושה לכם! תתביישו! את מי באתם להרוג — ילדים?" צעיר בכגרי-שבת התייצב בפני השוטרים, החל צעק עליהם. בלי היסוס הרים אחד השוטרים את אלתו הכבודה, הנחיתה על מר תנו של הצעיר. זה התכופף אחוז-כאבים. האלה נחתה שוב, הפעם על הגב. הצעיר נפל ארצה, ושוב מהלומת אלה. השוטר עשה את המלאכה בשיטתיות, כמעט מבלי להתרגש. כמו עקרת-בית הניצרת מזרון.

כעבור שעתיים פסקו הקרבות. נראה היה כי התושבים עייפו כבר מן ההתמודדות הבלתי-שזהה. אך מפה לאוזן עברה בין התרשימים ידיעה: מתכנסים אחרי התפילה ליד בית-הכנסת. מתחת למעטה השקט החבש הצעד הבא והסופי במאורעות השבת השחורה.

אך לא לפני שהנחיתו עליו כמה מכות.

★ ★ ★

עתונאים כזואים בקולנוע

תוך הקולנוע ישבו אותה שעה כמה עתונאים. הם שמעו על פרוץ התיגרות בחוף, רצו לראות מה קורה. אך בפתח האולם עמדו סדרני הפועל. "אין לכם מה לצאת החוצה!" ובמשך רבע שעה מנעו מהם לצאת. כאשר שיחררו אותם לבסוף, שרר בחוף שקט.

שפי, שחגר אקרה למותניו, הודיע בשבבי עות-רצון לעתונאים, כי כמה "בריונים" ניסו לפרוץ את דלת בנק לאומי במקום, ושבי רוי את שמשות קולנוע חדר, ועל כן נאלצה המשטרה להיכנס לפעולה ולהשליט סדר. הניידות היו מלאות עצורים, רובם צעירים, שנשבעו בקול רם כי לא השתתפו במהומה. ליד המכונת עמדה אמו של נער, התחננה לפני השוטרים שישחררו את בנה. הבכי לא עזר. הניידת זוה לעבר המטה. תחת כל ניידת שעוברה את הסביבה הגיעו שלוש אחרות, כולן מלאות שוטרים מוזינים באלות ומגינים, ועם רצחני בעיניהם.

קרב קולנוע נכתיים, אולם היתה זו רק התחלתה של השבת השחורה של ואדי סליב. מחלקות של שוטרים במדים פלשו בשיטתיות אל לב סימטות השכונה. בחורים, נשים ונע

הוא לחזיק את הקרשים והמוטות, שמהם תלויות האנטינות של מכשירי הרדיו בבית, חביות אלה הוצגו על-ידי המשטרה כמצבורי אבנים של התושבים, שהוכנו מראש לקראת ההתנגשות במשטרה.

על גג אחד הבתים של ואדי סליב, בתמונה נראים תפקידן של אבנים אלה

הכובשים בפעולה

אזות בבירור שלוש חביות, מלאות אבנים.

„כך הם צדו את בעלינו“

מאת אסתר בן-הרוש

— בני 13'8. ניכרו עליהם סימני מכות. „מה קרה?“ שאלנו. „השוטרים היכו אותנו!“ היתה התשובה, „ולא יכולנו לעבור עד הבית שלנו.“

לא היכרתי את הילדים. אולם במצבם אי אפשר היה לגרשם החוצה. עשינו להם קומ' פרים על הפצעים שלהם, ואמרנו גם להם לשכב לישון בשקט, עד אור הבוקר.

★ ★ ★

שיחה ברומנית

מגג הכית שלנו ומן הגגות הסמוכים הדהדו צעדים כבדים. הבינונו כי המש' טרה תפסה שם עמדות. הלב התכוץ מפחד, ורק בקושי העזנו לנשום. לפתע נשמעה צעקה מהרחוב: „סגור את החלון!“ היה זה שטר, שכיחן את הוראתו אל השכן שדי' רתו סמוכה לדירת מאמאן. שמענו את השכן עונה: „אני לא יכול לסגור את החלון. יש לי ילדה בחדר. צריך אויר לנשום!“

השכן השתתק לדקה ואחר-כך המשיך ל' דבר — ברומנית. חשתי שפנינה מתמתחת כולה. פנינה, שהיגה תושבת ותיקה בואדי סליב, מבינה רומנית. היא תרגמה את דברי השכן: „ישנם המישה אנשים שם מאחורי החלון. כל המנהיגים שלהם. גם בן-הרוש.“ השוטר השיב באותה שפה: „מרסי פרמוס (תודה רבה),“ והסתלק בשקט.

לבי הלם בחווקה. „מה יקרה עכשיו? מה יקרה עכשיו?“ שאלתי את עצמי. אבל בכל זאת לא העלינו אור ולא הקמנו כל רעש. לא רצינו שתהיה עילה כלשהי לשוטרים ל' היטפל אלינו.

את התשובה על שאלתי קיבלתי במהרה. פתאום התמלאה הרחבה הקטנה שלפני הבית בהמולה ורעש. נעליים מסומרות עלו במדר' גות המשמשות במקום רחוב. מישהו צעק: „פתחו את הדלת!“ ועוד לפני שיכול היה מישהו מאיתנו לענות, כבר טיפסו שוטרים על הגג, קפצו ממנו אל החצר הפנימית. בני' גינו לבין המשטרה הפרידה עתה רק דלת עץ. לפי הרעש והתכונה, היה ברור כי בחוץ נמצאים לפחות מאה שוטרים. ואנחנו

פנינה ממאן ואסתר בן-הרוש יושבות על מיטה, בדירתה ההרוסה של משפחת ממאן. לרגליהן — הדלת שנפרצה על-ידי המשטרה, כשבאה לעצור את בן-הרוש. בפתח נראה שוטר שהופקד לשמור על המקום.

היו מכות! המשטרה הרביצה! על כל צעד ושעל יכולתי לשמוע את תר' שבי ואדי סליב מעבירים את הידיעה. זה היה בערב-שבת האחרון. יצאתי מביתי, ב' ערך בתשע בלילה, בדרכי אל בית חיים ופנינה ממאן. היה זה אחד ממאות ביקורים, שהייתי רגילה לערוך בבית זה.

אננם שמעתי על מכות, אבל לא ראיתי אותן. הרחיבות היו עזובים ושוממים; ה' חנויות סגורות. על הגגות יכולתי לראות דמויות אפלות — שוטרים שתפסו עמדות. בבית ממאן מצאתי רק את פנינה עם שני ילדיה הקטנים. ישבתי כמה דקות, כשלתע החלו מתגברים מבחוץ קולות של המולה: צעקות, נקישות אבנים. דאגתי לשתי ילד' תי, שנשארו לבדן בבית, ורציתי למהר חז' רה אליהן. אבל פנינה לא נתנה לי. „היש' ארי כאן“, אמרה לי, „מטוכן ללכת ברחובות.“

לא עבר זמן רב והצטרפו אלינו גם בעלי דויד בן-הרוש, חיים ממאן, בעלה של פני' נה, ויוסף שמטוב. יוסף, גם הוא חבר הועד, ראה מה שמתפתח בשכונה ואמר לדויד ול' חיים: „מוטב שניכנס הביתה, שלא יוכלו להגיד כי ועד האיגודן השתתף בהפגנה.“ לכן באו כולם לבית ממאן. איתם בא גם נפתלי סבאג. הוא רק חיפש מקלט, כי ה' משטרה פשוט עצרה כל מי שעבר ברחוב.

★ ★ ★

ידיים מבקשים מקלט

איש רא' עלה על גגנו כדי לידות אבי' נים במשטרה. ישכנו כל הזמן בתוך הדירה והשפענו על דויד וחבריו שלא יצאו לרחוב. לבסוף, בעזרת פנינה, שיקנעתי את הגברים ללכת לישון. כיבינו את כל האורות שבבית. ארבעת הגברים נכנסו לחדר הפנימי של הדירה, ואילו אנו השתיים, עם שני היל' דינו, נשכנו לישון בחדר הראשון.

השקט היחסי נמשך כשעתיים. ואז שמענו דפיקות בדלת, וקולות נפחים מבקשים ב' מארוקאית: „פתחו לנו, פתחו! רוצים להי' כנס!“ פתחנו. על הסף עמדו שלושה ילדים

שתי הנשים

מתקדמת כיתה זו של שוטרים חבושים קובעי פלדה ונושאים אלות ומגינים. התמונה היא אופיינית לסיוור בעיר כבושה או בעוצר, כשהבתים סגורים, הרחובות שוממים ורק „המשטרה צונדת בחם.“

בשורה עורפית

תפסו שוטרים אלה, ברחוב הראשי של ואדי סליב. לאחר שנגגות אלה שימשו קודם לכן עמדות לבני ה' שכוונה לרגינת המשטרה באבנים, חשתלסו השוטרים על הגגות האסטרטגיים ביותר בסביבה.

בפנים: ארבעה גברים ושתי נשים עם ילדים.

★ ★ ★
היודים צווחו בהיסטריה

דפיקה עזה וזעזוע את הדלת. "תפ תחו!" צווח כמה קולות ביחד. פנינה ואני קמנו מן המיטה. פנינה אמרה לגברים: "אתם תישארו במקומכם. תנו לנו לדבר עם המשטרה." אחר-כך פנתה אל השוטרים, מי בעד לדלת הסגורה: "מה אתם רוצים מאי תנו? אנחנו לא השתתפנו בשום הפגנה ולא עשינו כלום."

"אנחנו רוצים שתפתחו מיד — או שאנחנו נפרוץ בכוח!" היתה התשובה.

איריה נוראה שררה בדירה הקטנה. הגברים התקבצו בחדר הפנימי הקטן; פנינה ואנוכי עמדנו מול הדלת החיצונית. על דור עותיה של פנינה ניתלו שני ילדיה, אחד בן שלוש וחצי ואחד בן שנתיים, מבוהלים ובריכים בהיסטריה. על הגג נשמעו רקיעות רגליים, והטיח התקלף מבין קורות העץ המחזיקות אותו. פחדנו פחד מוות. פתאום הוגי חתה מהלומה חזקה על הדלת. הבית הערבי הישן רעד כולו מעוצמת המכה — והדלת עם המשקוף נקרעה מתוך הקיר והשתטחה על הריצפה, בתוך החדר.

השוטרים שפרצו את הדלת רצו להתפרץ פנימה, אל תוך החדר. פנינה עמדה לפנייהם והתחננה בפניהם שלא יכנסו לחדר, כי עלול לקרות אסון. יכולתי גם לשמוע קולות של הגברים, הקוראים לשוטרים שלא יתפרצו פנימה, כי זה יגמר באסון גדול.

★ ★ ★
"נזרוק רימון!"

אז שמענו קולות בוקעים מרמקול גדול, שהובא במיוחד עליי המשטרה. ממש כמו מיבצע לכיבוש מיבצר של האויב. מישהו קרא ברמקול: "הרימו את הידים וצאו החוצה. אם לא תצאו, נזרוק רימון בפנים!"

עכשיו היינו כולנו מרוכזים בפניה של החדר הפנימי, מבוהלים עד מוות. "רימון?" אמרתי לעצמי, "יזרקו עלינו רימון? ריבוננו של עולם, רוצים להרוג את כולנו?" והתי חלנו לצחוק. צחחנו וצעקנו. היינו בטוחים שכל רגע יתפוצץ רימון ויחסל אותנו כמו

שקט מתוח

כך הוגדר מצב זה בהודעות הרשמיות. פירושו: כיתה מוגברת של שוטרים היי חוסמת את אחד המבואות לשכונה (משמאל), מוכנה בכל רגע להי

או מאה שוטרים עם רימונים — בשביל לעשות לנו מסיבה? איך יכולנו להאמין ש לא יגעו בנו לרעה, שכל שניה התכוננו לרימון שיחסל אותנו? ברגע זה נשמעה ירייה. תמונה של פרחים, שהיתה תלויה על קיר החדר החיצוני —

חדר שלא עמד בו אף אחד באותו רגע — התרסקה מכדור. לשניה השתרר שקט, ואחר כך קרא אחד הקצינים מבחוקי: "גם לנו יש נשק ונדע להשתמש בו! אני מציע לכם ש תרימו את הידים ותצאו החוצה!" נשמעו עוד קריאות, לא כל כך מתוננות: "אנחנו ניגמור אתכם, שומעים?" "נוריד לכם את הראש אחת ולתמיד!" "דעו לכם, שום דבר לא ישתנה! ככה תישארו עד שתמותו!" אני לא יודעת מי זה היה שירה את היריה מתוך החדר שלנו. אבל הוא לא ירה בשוטרים, רק ירה בשביל להראות שיש לו נשק להגן על חייו וחי הנשים והילדים.

★ ★ ★
שני לבבות חרוכים

הקצין זינגר עמד ליד הדלת החיצונית וקרא לנו לצאת. בעלי השיב: "תבטיח קודם שלא תגעו בנו!" הקצין הבטיח. מבפנים גים קראנו לו: "לא מאמינים לך. תישבע שלא תעשו לנו כלום." אז נשבע הקצין: "אני נשבע לך בהן צדק, בחיי הילדים שלי, שאיש לא יגע בכם, לא פה ולא במשטרה." דויד ניגש לפתח ויצא ראשון אל השוטרים. אמרו לי אחר-כך שבידו החזיק אקדה ומחסנית עם כדורים. אני עצמי לא ראיתי את זה. לא היו לי עיניים לדברים כאלה. אני גם לא ידעתי אף פעם שיש לו אקדה. אחרי דויד יצאו יתר הגברים, אחד אחד הם נלקחו החוצה, הוכנסו למכוניות משטרה. ביקשנו גם אנחנו ללכת איתם, אבל ה קצין זינגר ענה לנו: "לכן אין מה לעשות שם. הישארו כאן." אחר-כך החלו השוטרים בחיפושיהם. הם הפכו את כל הדירה על ה ראש, ניגשו לספה המשמשת גם מיטה למשפת ממאן. פתחו אותה והוציאו מבפנים ארגז קטן שהכיל את הניירות של אירגון ליכוד עולי צפון-אפריקה. בעלה של פנינה הוא גובר האירגון, והחזיק אצלו בבית את רשימת החברים ואת יתר המסמכים. הוא לא הסתיר אותם שם מפני שהיו סודיים או משהו. האירגון שבעלי עימד בי ראשו הוא ארגון חוקי, הרשום אצל הממשלה. חיים ממאן החזיק את הרשימות אצלו בבית, בתוקף תפקידו הגלוי. אבל לפנינה אשתו לא היה איפה להחזיק אותן. יש להם בדירה רק ארון אחד, והוא מלא וגדוש. היא גם לא רצתה להניח את זה במקום שהילדים יכולים לגשת אליו ולקרוע את הניירות. השוטרים קפצו על הארגז כמו על אוצר גדול. פנינה אמרה להם: "מה תעשו בזה? הרי זה רכוש של אירגון חוקי, ובכלל — כל מי שרשום בכרטיסיה הזאת, כבר עצר תם אותו!" הם רק משכו בכתפיהם ויצאו. אחריהם השאירו בית הרוס ושני לבבות חרוכים.

כלבים. "מה עשינו?" התחלנו לצעוק לעבר השוטרים, "רצחנו, שדדנו?" ואו נשמע הרמקול: "כאן מדבר הקצין שפי. אל תפחדו, אנחנו פה, איש לא יגע בכם. הרימו את הידים וצאו החוצה." איש לא יגע בנו לרעה? ובשביל מה הבי

ליה נאלצה לעלות מן החצר, כי הדירות נסגרו בפניה. השוטרים עברו מבית לבית, לאורך הננות המחוברים, ניסו למצוא את עקבותיהן של קבוצות הנשים שהמטירו עליהם קודם לכן אבנים. אך לשוא.

פעולת שיהור

מבוצעת בידי חוליית שוטרים. שוטר אחד כבר הספיק לטפס ולעלות על אחד הגגות, נראה בתמונה כשהוא עוזר לחברו לעלות אחריה חתור

אם לא לקנות - אז לשבור!

פא"י רגילה לקנות ראשי חמולות ועודות. רק לעתים רחוקות מאד מתמרד זרז ומסרב להימכר. גם את בן-הרוש זה לקנות. אלא שבאותו זמן - לפני ימי חודשים בלבד - לא הרעיקה אותו זרז תחת לקרבו למפלגה, הרחיקוהו יסני הסקנים הקטנים. מסביב לבן-הרוש יצא הממורמר החל מתגבש ארגון שלם, מהרה הפך גורם חשוב מאד בואדי סליב.

הקרב ארך דקות אחדות בלבד. הוא היה הקרב האחרון. חילול בית-הכנסת שאיר את התושבים המומים. הוא הבהיר להם מה שמ' אורעות 24 השעות האחרונות לא הבהירו להם עד תום: שהמשטרה מוכנה לנקוט בכל האמצעים כדי לדכא את המרידה. הם חזרו לבתיהם, לשון את השיעור המר בש' עות הלילה הארוכות.

***

מחמת-עצבים עם החוק

מחרת היה ברור עוד יותר כי המשטרה נשבעה לחסל את ההתקוממות בכל מחיר. פעולתה ביממה האחרונה לא הצטמצמה בתחום התגובה על מאורעות קולנוע חדר. הרשימות המוכנות מראש, לפיהן ביצעה את המעצרים, כללו את שמר תיהם של כל החשודים בהשתתפות במאורעות החדש שעבר. העובדה שמרבית חשודים אלה שוחררו או חולקו מהסכסכ בגטלמני כדי להרגיע את הרחוקים, לא הפריעה למש' טרה לערוך עתה חשבון ישן.

משפחות העצורים התאספו משעות הבוקר המוקדמות, ליד בית-משפט השלום בהדר הכרמל, קיפו שלפחות תינתן להם האפשרות לראות את בניהם, בעליהם ואבותיהם, כא שר יובאו להוצאת פקודת-מעצר. הם לא ידעו כי תקוחם היתה תקוח-שווא. תחת להביא את העצורים לבית-המשפט, החליטה המשטרה לקחת אליהם את שופטת-השלום הראשית של חיפה, מרים שטרקמן-ורלינסקי. לא רק עם המשפחות שיחקה המשטרה במחבואים. גם עם פרקליטיהם של העצורים ניהלה מלחמת-עצבים והטעיה. כאשר הופיעו עורכי-הדין אריה מרינסקי וצבי הוסי, סיר' בה המשטרה לומר להם היכן מוחזקים העצורים והיכן יוצאו נגדם פקודות-מעצר. כא שר נשאל קצין המטה מתי יוצאו פקודות-המעצר, השיב: בשעה ארבע אחר-הצהרים. אותה שעה כבר היה מוסכם כי המשטרה תקח את השופטת מביתה בשעה אחת, אל מקומות המעצר.

בבית-הקפה בהדר קיבלו הפרקליטים יפוי כוח מנשותיהם של בן-הרוש וחיים מאמן, כי יטפלו במעצר בעליהן, ינסו לשחררם בערבות. אך המשטרה טענה, כי יפוי-כוח זה אינו מספק להפרקליטים זכות, להיות נוכחים בשעת הבקשה למתן צו-מעצר. "עלי כם תחילה לקבל יפוי-כוח מהעצורים עצמם", היתה טענת המשטרה. והעצורים היו מביי המשטרה, במקום בלתי-ידוע, אליו אסור היה לפרקליטים להגיע. היתה דרושה התערבות השופטת, כדי לסכל תמרון סקוף זה של המשטרה למנוע הגנה משפטית. אך

העצורים בידי הפרקליטים שמונו עלידי משפחותיהם.

***

"את שונאת אותנו!"

יירה קטנה עובה את חיפה בשעה אחת אחר-הצהרים. במכונית הראשונה נסעו ראש הלשכה הפלילית החיפאית רב-פקד זבולון בוים ועוזריו. ליד הגנה ישבה משפחת. אחריהם נסעה מכונית עם עתונאים חיפאיים, שהוזמנו למסע עלידי בוים. במ' כניית שלישית נסעו הפרקליטים.

בחזרה-התרבות של תחנת המשטרה נערך המשפט. שם התחנה נאסר לפירסום, לפי בקשת המשטרה, פן יתקללו שם משפחות העצורים. מן הקצה השני של המסדרון הר' פיע בן-הרוש, לברוש מכניסים אך בלי חול' צה. לפני כניסתו לחדר המשפט הוחזרה לו חולצתו הבהירה והקרויה עלידי שומ' ריו. מיד עברה לחישה בין העתונאים: הוא ניסה להתאבד; קשר את שרוליו החולצה סביב צווארו, אך השוטרים השיגוהו בכך בעוד מועד. בשיחתו עם פרקליטיו, לא סיפר בן-הרוש מלה על כל נסיון כזה.

הוא נכנס לחדר: בלתי-מגולח, צמוק, שעי רז פרוץ, בלי תגורה למתניו ובלי שרוכים לנעליו השחורות. בשקט הקשיב לדברי בוים, שפירט את ההאשמות החמורות נגדו: הש' תפחות במהומות, הסתה למהומות, נשיאת נשק ללא רשיון, התנגדות למעצר, נסיון לפגוע בשוטרים. מדי פעם עיחת את שפתיו בעזיית של מרידות.

פרקליטו חקר את קצין המשטרה: "מדוע אין מספקים לעצור אוכל מתאים ומאלצים אותו לשבות שביתת-רעב?" השופטת רצתה להבהיר: "אינו מרוצה מהאוכל שהוגש לו, או שהוא שובת שביתת רעב? שביתת-רעב שובתים כשיוצאים על מה לוחמים... ברוסיה הסובייטית היו ששבתו 8 יממות 16' שעות...". בן-הרוש קפץ על רגליו, כולו נרעש: "אני מוכן לשבות 20 יום. אני מוכן לש' בות עד שאמות! אולי אז יגע הדבר לליבך?" השופטת, בביטול ציני: "או אניך שאתה גיבור!"

מרינסקי: "אני מבקש להסתייג מן ההערה האחרונה. זה הופך את העניין להתגרות של פרסטיז'ה ודוחף את מרשי למעשה קיצוני". השופטת לא השיבה, עברה לשוחח על התפריט המוגש בבית-הכלא. "אינני מבינה מה זאת אומרת הכמות לא מספיקה. לאיזה כמות היה רגיל מר בן-הרוש בבית? הלא כל העסק הזה פרץ מפני שטענו כי אינם מקבלים מספיק אוכל בבית?" ובפנותה לבן-הרוש: "אני מקחה שהמשטרה תעשה כפי

שיו את הסדרים שלא תרעב". כאן לא יכול היה בן-הרוש לשבת יותר בשקט על כסאו, התפין באחת הסצינות החריפות ביותר שארעו איפעם בבית-מש' פט ישראלי: "מספיק הרעבתם אותנו במשך 11 שנה! ובכלל - אני לא רוצה להישפט בפניך. שלוש פעמים אמרת בבית-המשפט שאת תרפיקי כל אדם שיבוא לפניך מואדי סליב! הביטו עליה! הביטו עליה! השינאה נושפת מאפה! אני לא רוצה להישפט לפ' ניק! את שונאת אותנו!"

***

הבת נשארה בבית

הקהל עצר את נשימתו. במיבטאה הר' הסי העמוק הסבירה השופטת: "נכון, אמרתי שכל מי שיבוא לפני בבית-המשפט ויאמר שדופקים אותו מפני שהוא מארוקאי, יקבל עונש כפול - אם ימצא אשם. כי הם המכניסים את הפירוד בינינו!". בן-הרוש הוצא מן החדר, זקוף, מרדני, מלא מרידות. הקצין בוים לא השאיר כל ספק לגבי מה שצפוי לו: "אם הייתי יכול לעשות זאת מבחינת החוק, הייתי מחזיק אותו במעצר עד למשפט". והחוק, לפחות בשלב זה, הרשה לו להחזיקו במעצר.

החוק גם איפשר להחזיק את כל יתר 58 העצורים, ל15 יום נוספים במעצר. משך תשע שעות נסעה השופטת מתחנת משטרה אחת לשניה, שמעה את טענות בוים ואת תשובת העצורים, ופסקה: 15 יום מעצר. אפילו ילדים בני 11-10, שטענו כי נלקחו מבתיהם באמצע הלילה כאילו היו פושעים מועדים ומסוכנים, לא זכו ליחס שונה. הם גידונו ל15 יום מעצר, עם המלצה כי יובא אליהם קצין-מיבחן. סוף-סוף מבדיל החוק בין ילד לבין מבוגר, אפילו אם הוא מתפרע מארוקאי מואדי סליב.

ההתלוצה המזועזעת של אנשים מוכים, עלובים, פצועים וחולים עברה לאיטה לפני השופטת. היו כאלה שהתמרמרו; אחדים ניסו לטעון כי הם חפים מפשע; אחרים שתקו בגאחה מרודה או התפרצו בקריאות נעם. התוצאה האחת: 15 יום מעצר. השופטת העיפה מבט בשעונה. השעה הי' תה כבר בלילה. היא ביקשה לזרז את התהליך, להוציא פקודות-מעצר קולקטיביות. כשיש 59 עצורים, קשה לדרוש כי תיקדש לכל אחד פקודת-מעצר משלו. הסבירה השור פטת: "הקטנה שלי נשארה לבד בבית". היא סיימה את עבודתה המאומצת, וכנסה למכונית המשטרתית ומהרה חזרה לביתה. בהדר הכרמל ולקטנה שנשארה שם לבדה. אל הקטנות שנשארו לבדן בואדי סליב לא מיהר איש מאותו בית-כלא.

החוקים המוקדמים, למקום שות הקודמים, עתה הועד 15 חברים, פעולתם היא: הגשת שמות חברי-הועד החדשים לן המחוז, כפי שדורש החוק מכל ארגון ב'מדינה.

***

קרב אחרון ככית-הכנסת

תכנני הפרובוקציה טעו גם כנהי חתם השניה, כי אחרי שבמשך המנהיגים השקט לואדי, אחרי שבמשך שעות קר נמשכו ההתנגשויות, החלו מתאספים הצהירים כמה עשרות תושבים ליד בית-ההרמב"ם, בתוכים השכונה. מכאן ונגו לצאת, בגמר תפילת מוצאי-השבת, גגה שקטה למטה המשטרה, לבקש את דור העצורים. אף הובאו שני דגלים צייים לצורך זה. אך ההפגנה לא התקיימה. דלה מתואמת הקיסו מחלקות שוטרים סימטת בית-הכנסת, פתחו בהסתערות הקהל שהתאסף שם.

סימטה התמלאה צריחות-חרדה. בין ה' היו נשים רבות וקנים שיצאו מפתח הכנסת. השוטרים התקדמו כשהם מגר' את אלותיהם וקריאות-קרב בניהם. גושי-האדם התנגשו. חבטות, מכות, צרי' צעיר מעד ונפל; שוטר הלם בו והמ' בהסתערותו.

אנשים נסו לכל עבר; לסימטות, לבתים ק בית-הכנסת. "חשבתי לעצמי", סיפר י"כן אחד התושבים, "כי בבית-כנסת אין זה לחשוש. נדמה היה לי כי אני נאחו וות-המזבח של בית-המקדש וזוכה למק' מפני רודפי".

מסורת המקלט של ישראל הקדומה לא ז בתנאי ישראל השניה. השוטרים פרצו תוך בית-הכנסת הקטן. כמה צעקת' ז: "הדרונו! הדרונו! נכנסו!" תפילת ויהי-שבת לא הסתיימה עדיין. הרב הח' בידו כוס יין, בירך את ברכת הגפן של ת ההבדלה. הוא לא סיים את הברכה. המתפללים המבוהל דחף אותו מכל כוס היין ושמטה מידו ונפלה על הרצ' שלולית אדומה כיסתה את הבלטות רות.

ייר נפל ארצה, מוקלל ובוכה. שלושה יום התנפלו עליו, הרב וכו. מכות' בבר קשיש התישב באנחות-יאוש על שני שוטרים גרוהו החוצה, למעצר.

ראשית הפרובוקציה בארץ ישראל, ב' בינואר 1950. ספי, ב' קולנוע הדר. בכל האולם ישבו פחות משבעים איש. שעה שמזכיר מפא"י נתן לחב' השמיע פראזות נבובות. למעשה, לא היתה לאסיפה זו אלא מסרה אחת: לנרוד את תושבי וצ'י סאליב למעשי-התנגדות, שישימשו עילה למשטרה לחיכנס לפטולה נגד מנהיגי הארגון שלחם.

מפלגות

ילברליזם-לאומי

המועצה הארצית של תנועת החרות, שהתכנסה בבית-דבוריסקי החדש ברמת-גן, היתה צריכה לאשר את מצע התנועה לב-חירות. אך לא 11 סעיפי המצע עצמו כי מרכז האסיפה; ריתק את כולם נאומו של מנחם בגין.

הוא נכנס לאולם המלא כמנצח בתחרות איגרוף, נופף בידיו למריצים. הוא התחבק עם שייך דרוזי, לחץ ידו של לוחם מחתרת לשעבר, נשק באבירות אירופית את ידה של גברת לברושת-שחורים.

האסיפה התחילה. ראש חרות עשה חש' בון עם ראש מפא"י (יש לו חיבה כמעט פתולוגית להיסוכה של האמת!) כאשר הכי חיש בכנסת כי כתב אי-פעם מכתב לבגין, שיקר ביגיו. הראיה: מכתבים בחתימת ידו, שנאספו בארכיונה של ח"כ אסתר רוזאל.

תלמידים במקום הראש. הופעתו של בגין היתה מוקדשת כולה לנושא אחד: הממשלה הבאה של ישראל תהיה ממשלה לאומית-ליברלית, בהנהגת חרות.

מה תוכניה של הממשלה הלאומית-ליברלית? קבע המצע: זכותו של העם היהודי על ארץ-ישראל, בשלמותה ההיסטורית, זכות נצחית היא שאינה ניתנת לערעור. על בסיס זכות זו, לדעת חרות אפשר אף לחתום על חוזה שלום עם מדינות ערב. בינתיים אפשריים יחסי-שלום, בהם יתחייבו הערבים לבטל את החרם הכלכלי. לחסל את ההסגר הימי והיבשתי, לבטל את מצב המלחמה.

הסכמי ממשלת ישראל עם גרמניה, יבוס' לו; ישראל תשתלב לחלוטין במחנה האנטי-קומוניסטי, להקמת סכר בפני הסכנה הגוי-מוניסטית. במדיניות הכלכלית, גורסת חרות הקמת משק בנוי על יזמה חופשית, חיסול הסקטורים הכלכליים-פוליטיים והפרדה בין איגודים מקצועיים של עובדים, לבין בעלות על עסקים. פרטים נוספים: הקלות במס-הכנסה לפרט, ביטול חוק מילואה ה' עליה ושכר-הדחק וחוקיקת חוקת-ישראל.

לפני שהפירו ועד הצירים, קבע להם מהיגים את סיסמת היום: תלמידו זאב-וינסקי במקום ראש מפא"י.

מדע

השתלבות באקלים

מחלקת חיל-רגלים יצאה השבוע מאילת, למסע ראשוני-בימינו. לפני 20 הצועדים ה' הגורים והחמושים השתרעו 595 קילומטרים, עד מטולה. את הדרך יעשו במשך חודש ימים, בקצב של 25 קילומטרים ליום. אך לא במרחק או בזמן היה טמון יחודו של מסע זה. למחלקת החיילים נילח עשרה אנשי-רפואה ומעבדה ניידת, ובהם היה טמון סוד המסע.

השאלה שעליה ינסו החיילים ומלוויהם להשיב, בתום מאמץם הגופני הממושך: מה השפעת האקלים על האדם? כיצד מגיב גופו של האדם בתנאי-אקלים שונים? מה כמות המים הדרושה לו, מה המזון הרצוי? צבאות רבים בעולם ערכו נסיונות בשטח זה. אחת התוצאות היותר-ידועות היא המס' קנה. שאסור להגביל את כמות השתייה של החייל במסע. להיפך: יש לעודדה. כתוצאה נעלמו נוהגים שהשתרשו משך דורות, כגון משתעמ'מים ואיסור שתייה.

אולם מחקרים אלה נעשו בתנאי-אקלים שונים מאלה שבישראל, ועל כן חייבים אנשי-המדע בארץ למצוא לעצמם את התשו' בות המקומיות על השאלות: כמה רצוי שאדם ישתה, האם כדאי להרבות באכילת מלח, האם הצמאון הטבעי מספיק לכסות את הגרעון בנוזלים או שכדאי להגביר? רצוי תפריט פיקניטי. כבר עתה ברור, כי כמות הנוזלים שהאזרח הישראלי הממוצע שתה אינה מספיקה לצרכי גופו. אחת התוצאות: מקרים רבים של היהצרות אכנים בכליות. הצעיר ד"ר עזרא זורר, ראש היחידה לחקר השפעת האקלים של בית-החולים תל-השומר: "אני מאמין שעלינו לאמץ את המפרט המלח והפיקניטי של הערבים והספרדים. זה מרבה את הצמאון ודיחה אותנו לשותת כמיות גדולות של נוזלים — דבר שהוא רצוי מאד לגוף."

מחקרים אלה חורגים מתחום היעילות הצבאית, כי את הנתונים על כמות המים והרכב המזון הרצויים לחייל בתנאי מאמץ וחום, אפשר לתהוות לצרכי ישוב אורחי. דוגמה לכך ניתנה לא מזמן באילת. בשיתוף-פעולה עם משרד הפיתוח ערכה היחידה סקר על השפעת האקלים באילת, נשכרו שתי זירות: אחת מצויידת במכשיר

לקירור-אוויר, השניה רגילה. הוכח כי כושרו הגופני של פועל, הנכנס למנוחה קצרה מאוד בחדר מקורר, עולה באופן מיידי. הש' פעה דומה יש לרעה בים. אם יפסיקו פועלי-הגומל באילת את עבודתם לרבע-שעה ויטבלו בים, יורגש הדבר בפריון עבודתם.

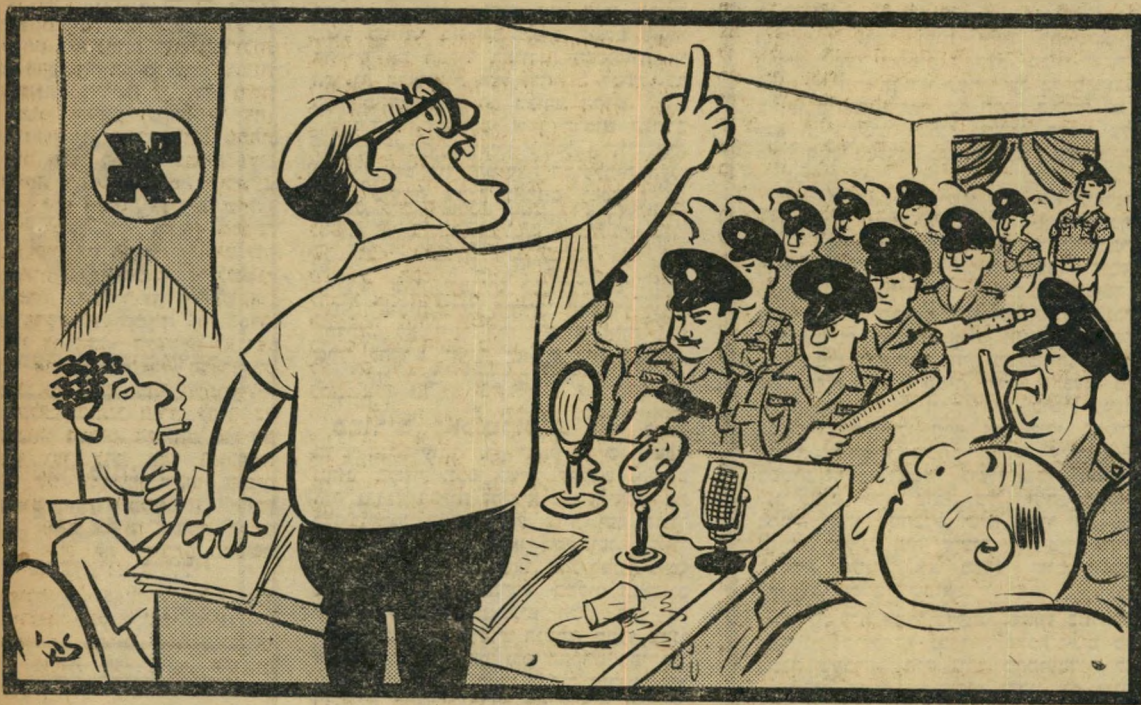
במסע הנוכחי יחוקו החיילים לכמה קבוצות, אשר כל אחת מהן תקבל סוג אחר של משקה: מים רגילים, מים קרים, גוון, מיץ, חלב. מאחר וידוע כי אנשים המצויים בתנאי מאמץ וחום מגיעים לגרעון זמני בנוזלים בגוף, למרות שנותנים להם מים באופן חופשי, יבדוק צחת המלחים אם יש בכוחם של המשקאות השונים, להגביר את הצמאון ולהפחית את הגרעון.

תיבדק גם כמות המלח הנצרכת. בנקודה זו אין אחדות-דעות, אם יש צורך בתוספת מלח או לאו. על כן יבדוק כמות המלח שבמזון שהחייל צורך, ותשווה עם כמות המלח שהוא מפסיד ביועה ובשתי. סיכמו הרופאים המלחים את המסע: "כש'

צפויה הפגנה רתית בירושלים, באחד מימי השבוע הכא. הגורם הישיר להפגנה זו: החלטתם של אמרגנים ירושלמיים לערוך בעוד שבוע נשף לבחירת "מלכת המים של ירושלים" ומד ירושלים, בבריכת-השחיה המקומית. האמרגנים אינם מתכוונים לבטל את תוכניתם, גם אם תיערך הפגנה.

ינתן פרס ספרותי מיוחד לסופר דויד תדהר. למרות שהולקו עד כה פרסים רבים לסופרים עבריים, לא זכה מפעלו המונומנטלי של תדהר, האנציקלופדיה של חלוצי הישוב ובגויה, בשום עידוד רשמי. לאחרונה הוחלט עלידי כמה ממוקרי הסופר-הבלש להעניק לו פרס של 10 אלפים ל"י, לרגל הופעת הכרך העשירי של האנציקלופדיה. עד כה כבר נאספו 8000 ל"י. פותח המגבית היה נשיא המדינה יצחק בן-צבי, ב'250 ל"י. יהיה זה הפרס הכספי הגדול ביותר שהוענק לסופר עברי עד כה.

אנדרטת ענק, שתיבנה בראשו של אוכלוסך חד וגבוה, תנצח את זכרו של בי ג'י באקרמיה שתישא את שמו ותיבנה בשדה-בוקר. בן-גוריון, השואף מזה כמה שנים להקים מפעל אקדמאי גדול בנבב שיהיה קסור בשמו, הצליח לגייס, ממקורות פרטיים, סכום של מיליון זולר, כדי להניח את היסוד למדרשה לתולדות תנועת הפועלים בארץ ישראל, שתהווה את המבצר הרעיוני של מפא"י, תוקם בשדה בוקר. הסכום הדרוש,

אסיפת מפא"י בואדי סליב

לפי התוכנית: ארבעה מיליון זולר.

"התפוצצות היסטורית" חדשה צפויה בחודש הקרוב, כשיפרסם יגאל אלון את גירסתו שלו על מלחמת השיחור. הספר, לו הקדיש אלון אחדות-העבודה את השנתיים האחרונות, נמצא כבר עתה בדפוס, יראה אור בהוצאת הקיבוץ המאוחד.

אוניברסיטה רביעות תיפתח בסתיו בישראל. תהיה זו האוניברסיטה לתרבות הגוף, שתקנה תואר אקדמי: למורים לתרבות הגוף, שילמדו בה שלוש שנים. האוניברסיטה תיפתח בתחילת השנה הבאה במכון חינוכי, שליד נתניה.

ארבעה מו"לים ידועים יעמדו בשבועות הקרובים לדין על הפצת דבר תועבה. בצורה זו יידוע לראשונה מקורה של ספרות המין שהופצה בשנתיים האחרונות ללא שם תמריצים, החורטח לפני כחודשיים מבצע' בזק של חמסטרות.

מלחמה ציבורית תפרוץ בקרוב בין מנהלי מסעדת "קליפורניה", השייכת לקבוצת אנשי "אילעל", לבין התיאטרון הקאמרי. מסעדת קליפורניה הנמצאת בפסג' ברחוב דיזנגוף, בו ישכונ גם התיאטרון הקאמרי, נתבעה על-ידי עיריית תל-אביב לסלק את השולחנות שהציבה על המדרכה הסמוכה למסעדה. לאחר שהנהלת התיאטרון התלוננה כי השולחנות חוסמים את מדרגות כניסה לתיאטרון. מנהלי הקאמרי חוששים כי הצבת השולחנות נועדה להקנות לבעלי הקפה חזקה על המדרכה. בתגובה להתראה עומדים מנהלי המסעדה להטביע את עיסקם, לצאת להפגנות מחאה.

אל תתפלא אם שמו של יגאל מוסינזון יהיה קשור בסערה ציבורית חדשה. מוסינזון, שהקים לאחרונה תיאטרון משלו בשם סדן, המציג לפי שעה אך ורק מחזות משלו, קיבל מתנה של 32 אלף לירות מסכפי מטלם המיסים, בצורת הלוואות והענקות. השטרותיה תתפוצץ כאשר יתגלה כי חמשת אלפי לירות ניתנו לו, בהסתר ובעקיפין, מאת משרד מסלתי רבי-עיליות, שאין לו שום קשר לחינוך ותרבות, אך לעומת זאת היה לראשו עניין רב בהזמנת ההצגה זרוק אותו לכלבים מאת מוסינזון.

נדע את התשובות על שאלות אלה, נצעד צעד חשוב מאוד לקראת השתלבותנו באק' לים הארץ ותנאיה הטבעיים."

מעוטים

יד בצוואר

ככפר קלנסואה זיהו כולם את אחד חור' סין, עושה-בלוקים בעבה ונאמן הממשל' הכבאי וראש-המועצה בהתח, עם תנועת-יד אופיינית: כשיריבו ביכוח לא היה מוכן להסכים עימו. היה חוסין תוקע את כף ימי' נו בצחארו, מצהיר בפסקנות: "בצחארי זה — אינך רוצה להבינ'!"

תנועת יד זאת היתה משכנעת את כולם, לא כל כך בגלל המחזה הדרמטי כמו בגלל בעל ה'יד.

לפני כחודש הליטה המועצה להקציב סכום כסף, להעביר לאחד מאזורי הכפר צינור-מים חדש. התושבים התבקשו לתרום את חלקם לצינור.

הם תרמו, קח כי יהנו לפחות ממים זור' מים בחצרי. תקחתם היתה תקות-שוא. חור' סין, שידו היתה בכל, גוסף מצחארו, יצא לסייע למסגר שהוזמן מבחוץ, לקבע במר' ידיו את תחאי הצינור. הכל התנהל למישרין עד שהגיע המסגר לדרך הראשת החור' צה את הכפר. כאן היה חייב לכרות תעלה לא-עמוקה, להוסיף ארבעה מעבירי-מים ולה' ארוך במקצת את הצינור. ראש המועצה התנגד, וכשיריבו ביכוח ניסה לשכנעו, כי צינור גלוי יישבר על-ידי תנועת כלי-הרכב בדרך, תקע חוסין את ידו בצחארו, הפליט את אמרתו הפסקנית.

המסגר היתה, התנועה בדרך נחסמה וה' צינור הועבר בגובה של עשרה סנטימטרים מעל הדרך. אולם עקרה, כשהושלמה המלא' כה, והתושבים הצמאים ציפו ליד הברזים החדשים, נפתחה הדרך שוב. מכונית-המשא הראשונה שעברה בדרך, עלתה על הצינור, הפכה אותו לגרוטאות.

במד'נה

חוק אוטו-אפוטרופוס

בסוף השבוע שעבר העבירה הכנסת בק"י ריאה ראשונה הצעת חוק יבשה, אחת מעשר רות ההצעות, העוברות אוטומטית בכנסת, מבלי שאיש יתעכב עליהן במוחה, ומבלי שהצבור הרחב ישמע עליהן, מאחר שלרוב בו אין בהן ענין. היתה זו הצעה שנקראה הצעת חוק לנכסי נפקדים (הקדשות דתיים מוסלמיים) תשי"ט. המיוחד שבהצעת חוק זו היה, שהיא הכילה בקרבה מעשה רמאות, שנועד להוליך שולל את חברי הכנסת, לס' תום את פיו של בית-המשפט העליון, ולה ציל את אוצר המדינה מאי-נעימות רבה העור מדת לפקוד אותה.

החוק המקורי לנכסי נפקדים נועד להעביר את הקרקעות של ערבים, שעזבו את השטח שהיה בידי השלטון היהודי בתחילת מלחמת העצמאות, לידי המדינה. אולם חוק זה לוקה בחסר. הוא אינו מכיל כל סעיף, המכלול בהגדרת נפקד את הבעלות על אדמות ההקדש של הערבים. ההקדש הוא מוסד מקובל מאוד במיוחד בין המוסלמים. אצלם ממלא ההקדש את תפקיד האגודות הצבוריות או הקרנות הלאומיות אצל היהודים למשל. כל הכספים הצבוריים הם בצורת הקדש.

לפי החוק המוסלמי שייך הרכוש שנתרם להקדש לאלוהים, ואילו ניהול הרכוש היה בזמן המנדט בידי המועצה המוסלמית העליונה, שהיתה ממנה נאמנים ומפקחת על ההכנסות. עם הקמת המדינה עברו לידיה נכסים בשתי מיליונים, שהיו שייכים להקדש המוסלמי. מאחר שכל הרישומים של נכסי ההקדש, שהיו שמורים במשרדיה של המדינה, הלאומית ביפא, הוחרמו והועברו לגנני המדינה, לא ניתן היה לקבוע איה נכס שייך להקדש ואיה לא. אדמות ההקדש, שנאמניהן הפכו לנפקדים, הוחרמו על ידי המדינה.

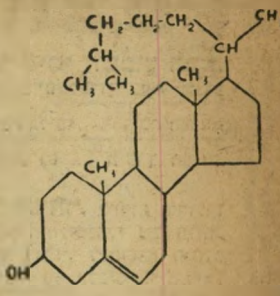
פטרונים דאפוטרופוס. לפני כשנה בערך הגיש עורך הדין יצחק בן-ישי משפט נסיוני בקשר לנכס השייך להקדש (העולם הזה 1131), הצליח להוציא בצרעל-נאני את כל רישומי ההקדש של אזור יפו מגנני המדינה, ולהעבירם לקאדי של יפו. הקאדי של יפו, שייך טהאר חמאד, החל למנות נאמי גים חושים לנכסי ההקדש, במקום הנאמנים שברחו מהארץ. הנאמנים הללו באו אל האפוטרופוס על הרכוש הנטוש, תבעו ממנו את הזכות לנהל את נכסי-ההקדש לפי מי נויים. האפוטרופוס סירב להכיר בזכותם של הנאמנים החדשים לקבל את אדמות ההקדש, טען כי הן הוחרמו לפי חוק רכישת מקרי קעין השי"א.

אולם בשני משפטים נסיוניים שהגיש עו"ד ר' דוד בן-ישי, הוא טען כי בחוק רכישת מקרקעין, שהוא חוק החרמה פשוט שאיפשר לממשלה להפקיע במשך שנה אחת, 1953, אדמות ונכסים לצרכי פיתוח, התישבות ובט"ח חוק, אין סעיף מפורש הנוגע להקדש. חוק זה העניק לבעלי-הנכסים המופקעים רק חלק קטן מהשחי האמיתי של נכסיהם. לפי חוק ההקדש המוסלמי, אסור לנאמן על ההקדש לקבל במכירה פחות משחי הנכס. משום כך, טען בן-ישי, חוק רכישת מקרקעין אינו ניתן לביצוע על נכסי הקדש.

בשני המשפטים ניתן פסקדין בו נקבע, כי על ידי הפקעת נכסי ההקדש, אין האפוטרופוס הופך לבעליהם אלא לנאמן עליהם. בהתאם לכך, יכול היה הקאדי המוסלמי לפטר את האפוטרופוס מלהיות נאמן בכל שעה שירצה, למנות נאמן אחר במקומו. היתה זו מכה קשה עבור אוצר המדינה. בידי ההקדש הצטברו משך מאות שנים נכ"סים רבים. במשך 11 שנות המדינה גבה האוצר את פירות נכסים אלה, פירות הנאמנים במיליוני ל"י, והשייכים להקדש. כא שר הקציב אוצר-המדינה כספים למטרות ציבוריות לעדה המוסלמית, לא נעשה הדבר בשם ההקדש. הקאדים המוסלמים ויכולו עתה, לפי פסקדין שניתנו על-ידי בית-הדין העליון, לתבוע את נכסי ההקדש, והאוצר יהיה חייב להחזיר להם אותם. ללוי אשכול אין שום כוונת להוצאה כונו של מיליונים מתקציבו.

לא נאמן, בעד נכסים. בתנאים של היום לא תעזי שום ממשלה להגיש לכנסת הצעת חוק להחרמת נכסי ההקדש המוסלמי, דבר שיעורר שעורריה בעולם. לכן החליט מי שהחליט להגניב חוק כזה במסתרים, כביכול לשם הענקת הקלות לעדה המוסלמית, אך למעשה כדי להעביר חוק שימנע החזרת נכסי ההקדש.

החוק החדש, שהועבר בשבוע שעבר בכני (המשך בעמוד 12)

אל היא הגוססה הסטרקטורלית של כולסטרול, חומר הנמצא בדמנו ואשר מיחסים לו השפעה רבה על התהוות מחלות הלב וכלי הדם.

בבית-חולים ממשלתי בארץ נעשו נסיונות ממושכים, אשר הוכיחו שניתן להפחית את כמות הכולסטרול ע"י שימוש בשמני-מאכל, המכילים חומצות בלתי רחיות. שמני "סית'בית" מצטיינים בריכוז גבוה של חומצות בלתי רחיות והם טובים לבשול, טגון ואפיה. עקרת בית גבוהה תשמור על בריאות משפחתה, בהשתמש בה חומצות

TETH-BETH LTD. מומנים וסבון על בסיס מדעי

בית-ספר לנהגות בישוף הרכבה מקצועית מעולה ת"א, רח' זמנהוף 3, טל. 23375

ו כפני ויצות יתושים

מריחה אחת עם מקלון שנקס, מבטיחה מנוחת לילה שלווה. תקני עוד היום בבית - מרקחת או פרפורמיה "ש נ ק ס".

מחיר המקלון 1.250 ל"י יצים היחידים: חברת נורית בע"מ

אלכות הים בעבר ובעתיד חונכות את מועדנו - עומר כייאם

שורה ארוכה של מכוניות דהרה בחצות אחד הלילות השבוע בדרך ליפו העתיקה. היו בתוכה יותר יפהפיות משנראו אי פעם ביחד. היו אלה חלק מהמועמדות הראשונות לתואר "מלכת המים 1959", שיחד עם הנבחרות בתחרות זו אשתקד, היו אורחות כבוד של תיאטרון "הסדר בטיול" בהצגת חצות הגיונית שערך התיאטרון להצגת ה-75 של "השחר יודע". החגיגה עצמה נערכה במועדון לילה יפו, העומד להיפתח השבוע, שם נערכה הילולה עד אור הבוקר, בהשתתפות רוב אמני ישראל. על המאורע ועל המועדון החדש מדווח כתב, "העולם הזה".

ר ק נכנסנו בקושי ובדוחק רב אל אולמו של מועדון-הלילה החדש, בי שטח הגדול ביפו - עומאר כיאם. הרגשנו כבר כי משהו מוזר קורה לנו. דבר כזה עוד לא קרה לנו אף פעם. הבחורות נראו לנו פתאום בתורות עם כל הקשור בהן, היפהפיות נראו יפות מאוד והמשקאות החריפים היו חריפים במקצת. מכיון שהיה צפוף מאוד, ניתן לנו לעמוד על כך מקרוב, באופן מוחשי ביותר. כל העסק התחיל למי צוא חן בעינינו. שרנו וצעקנו, דפקנו על השולחנות ושלחנו נשיקות לכל היפהפיות שסביביתנו.

בהתחלה קצת התבישנו בכך. לא תיארו שדבר כזה יקרה דווקא לנו. אבל תיכף ראינו שלכולם מסביב קרה אותו הדבר בדיוק. אריק לביא חשב לעצמו כובע מלחים, הידק את נחיריו בעזרת מקל כביסה, ולא הפסיק מלהקיש באקסטזה על גבי חוף טפסם צבונני. אריק אינשטיין, השי תכר בפעם הראשונה בחייו משמפניה, ושיגע את הנערות כמו תמיד, אלא שהפעם כ" גופיה בלבד. אורי זוהר וחיים טופול עמדו בבאר וצהחו בלי הרף את שירי העליה השניה ומפא"י, נוסח: "ארצה עלינו - טפשים היינו!" אפילו גרעון שרר, המוכר לנו כאדם שקט בדרך כלל, היה תוקפני במידה יוצאת מהכלל, שלא לדבר על כך שניסים אלונגי היה שיכור לחלוטין אחרי הכונית השניה. לא מצאנו שום הסבר לתופעה משונה שכזאת.

תחילה עלה אמונם בדעתנו ששפע כזה של יפהפיות, כולל כל נבחרות מלכת-המים מי השנה שעברה, וחלק ניכר מהמועמדות ל" תואר זה השנה - שהיו יחדיו את ליגה א' של יפהפיות תל-אביב והסביבה - הוא שיערפל את חושינו. אבל בכל זאת לא מצאנו בכך נימוק הגיוני. עד שפגשנו בזהבה ברלינסקי, אשתו היפהפיה של שחקן סמבטיון זאב ברלינסקי, הנראית תמיד כאלו יצאה זה עתה מאחד השערים של הוגו. היא הסבירה לנו את הסיבה הי אמיתית.

כמה טרטים עבור תכנית הרדיו חצונית. אם אתם זוכרים, זאת תכנית שצרכה להביא בפני המאזין את ההתי מיוחדת של אמני ישראל ואנשי הרוח שלה. אבל לא הקליטו שום דבר. האורחים היו יותר מדי שמחים, שרו יותר מדי וסיפרו בדיחות למעלה מהמידה. הם עשו זאת בלי הפסק. לא היה אף רגע אחד של שיעמום. עורכי התכנית לא יכלו לביים אפילו רגע של התי. אז ביטלו את התכנית.

מרב השמחה והאירוטיקה שבקירות ו-400 האנשים, מחציתם יפהפיות, שהצטופפו בתוך הכוך, אי-אפשר היה לראות את המקום עצמו. אבל ביום שישי הקרוב יפתח המקום לקהל הרחב, ואז שוב פעם אי אפשר יהיה לראות כלום. ניצלנו את ההפסקה הקטנה כדי לעמוד על טיבה של פינת-חמד חדשה זו.

פעם קראו לזה השטח הגדול ועוד כל מיני כינויי גנאי. אבל מאז גילו תושבות המקום את רחוב בן-יהודה ואת גן-העצי מאות, קוראים למקום רחוב מפרץ שלמה. הולכים עד סוף הרחוב, במקום שנגמר הכביש ומתחילה הכנסיה הצרפתית, ויורדים במדרגות אבן צרות לכיוון היס. בסמיטא הראשונה ימינה, דבוק לנכסיה, עומד הבנין העתיק מעוטר בקשתות. קפלן, הארכיאולוג של עיריית תל-אביב, אומר שהבנין עצמו

שיחזור בתיה בנידק, אלת המועד מדות של השנה, מחליפה רשמים עם אסתר קובאץ, הסגנית של אשתקד.

איזורוד נערה שמצאה מיפ"ל עם מחוסים שנוצר עקב הדוחק הרב, חשפה רגליה למאורר.

מבע

הביולו שני הגדול. קמונה של אחד, פסל מצאתי או עשה מהב החדשים, גי העשור הו למשהו גד החלוצים, סביבה זו היסטורית, ברלינסקי.

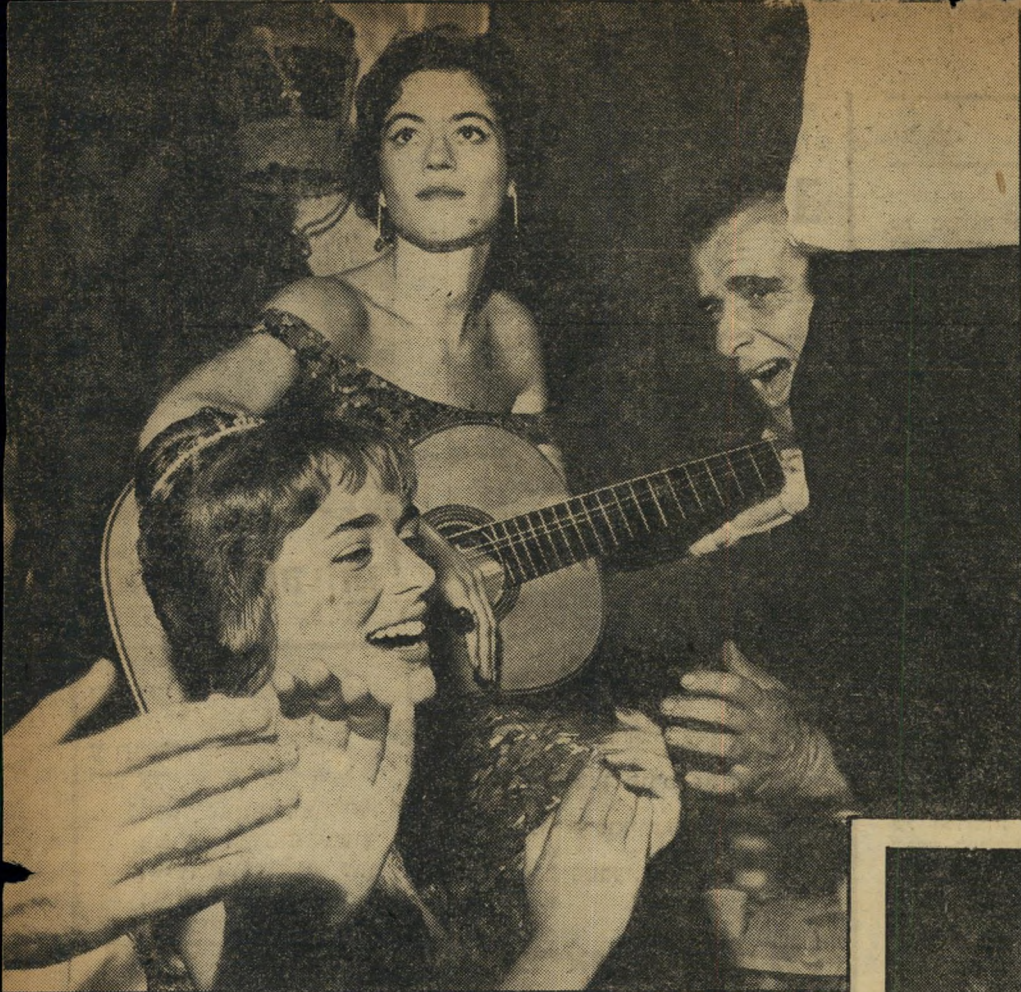
אמר

משהו One הנתונים בנין שהיו רגל, קראו זה "אוי, נג" וזהבה. קזנובה זו בכקשה". צפריר:

הלילה האכזוסי בחוף יפו העתיקה -חי וקיים!

השתגעו לרעיון. הם הזדהו עם המקום עוד יותר ממני." זהבה: "היו כאלה בהתחלה שאמרו שי אנחנו משוגעים. אם לפתוח מועדון, למה לא בדיונגוף?!" צפרייר: "עצם השם השטח הגדול מעורר בחילה ופחד. הסימטאות מעוררות אטמוספירה של מתח." זהבה: "המקום קרא לדבר כזה. היינו רואים את עצמנו אגואיסטים להנות ממנו לבד. לא רק מהבית אלא מכל הסביבה. בהתחלה פחדתי ללכת כאן, אפילו ביום. בלי ליחי, עכשיו אני הולכת בסימטאות אפילו בשתיים בלילה לבד. מבקרת את תושבי הסביבה ולא מפתח לגמרי. אפילו אם יש שם מורפיוניסטים או דברים כאלה." צפרייר: "נוכחתי לדעת שעל מנת ליצור ולעבור בשקט, וליצור כאותו נפשי אני מוכיח מקור קיום. עלי לציין שאם לא הייתי מכיר את משפחת ברלינסקי, לא הייתי עלול להגיע למשהו כזה לעולם. הם, מתוך הבנה

ש שכבות. שכבה אחת שיכת שכל האבנים שבו מאובנות, המבנה הקיים עומד לפחות גם זה לפי קפלו. בנו אותו. הוא עשיר בקשתות וקריפינה ישנם אורגומנטים. שימש הבית בית מגורים לנילה התפקוד, גרו בו פשוט. האולם בעל הקימורים, המראשי של המועדון, שימש חדר אחו שימש כמזבלה. חדלת הקידמית שלו, השאירו למעלה, לקומה השניה, וככה את הצורך בפחי אשפה. כשי הנוכחים של הבנין את הבית, לננות שכבה של שלושה מטר עצמאות תפסו את הבנין כמה ארבע שנים הם העבירו אותו צפרייר, יליד יחו בן 32, את סלואדור דאלי בלי השסם

שעשועי המלכה

יהודית מזרחי, מלכת המיס 1958, זכתה להערצת המועמדות החדשות לתואר זה, התבלטה מאד בערב חגו של תיאטרון סמבטיון ובחנוכת מועדון עומריכיאם, בו היא נראית שרה וצוחלת.

יבש. חלק מהגשה יהיה בצורת אטרקציה. משקה הבית יוגש בעזרת טקס מיוחד. יגיש אותו אחר, שילך עם מיתקן כמו הערבים, שהיו מוכרים סוטה בשוק. הוא ידפוק בדיסקיות המתכת. הצלצול משתלב ופה במקום. הרעיון יהיה כזה: תחבר מנגינה בהתאם לקצב האפיני לדיסקיות, והוא יעבור בעזרת הקצב משולחן לשולחן וימוזג לאורי חים את משקה הבית."

★ ★ ★

גבר מי שמכבר!

הצחני לרנע להשתחרר מהקסם וי שאלנו אם כך למה בכל זאת נקרא המקום עומריכיאם.

צפרייר: "לשם הזה יש משמעות. עד כמה שאני מכיר מרובעים שלו — זאת הפילוסופיה שמתאימה לנו."

זהבה: "זה ממש גולד כאן. השם אפשר להתחיל כאן את השקפת החיים שלו."

צפרייר: "אבל בלי הפרזה. בין יתר הי אטרקציות, לא יודע איך לומר את זה בדיוק, יהיה גם כפתח. זה יקנה למקום אוירה אינטימית. כל חבר יקבל מפתח משלו למועדון. חוץ מהמפתח, יקבל כל חבר שיכנס, תיית שתדבק לו לתולעה, ישם יהיה כתוב: "קרבו הערב". זה יהיה במקום החשבון שמגישים לשולחן. ושם יכתבו המגישות את סכום ההזמנה. זה (המשך בעמוד 14)

של עולם הבידור, ובידע האוניברסלי שלהם, הביאו אותי לכך."

זהבה: "אנחנו ניתן לקהל בפעם הראשונה משהו שמבוצע באופן תרבותי. אטמוספירה תרבותית. שלמה הקדיש מחשבה לכל קרש במועדון והקהל ירגיש את זה."

צפרייר: "השתדלתי לעקוב אחרי הסביבה גם באופן פיזי. השתדלתי להריח את הריחות של הסביבה, ריח של ים ומלח, דגים, עץ רטוב ואזוב, ולהטביע את זה כאן. יש מקומות שהיינו צריכים לתקן את הקירות. עשינו את זה עם טיח מעורבב בפיורורי לחם, כדי שהלחם יעלה עובש והי תיקון ישתלב יפה בעתיקותו של המקום."

שאלנו מה יהיה במועדון.

זהבה: "אנחנו לא מגישים מספרים."

צפרייר: "זה יהיה עול אמ נתק את הקהל מהאווירה, וניתן תכנית סנסציונית. אנחנו נכניס אותם לאטמוספירה בעזרת תכנית צנועה. בהתחלה יהיה רקע מוסיקלי מעל גבי טייפ, מוסיקה אקזוטית. אחר כך יהיו הופעות רק של יחיד. פסנתרן או גיטרה. רק סוליסטים. שלא תהיה הרגשה טימפונית. בתוך הזמן הזה יוכל האורח להתכבד באוכל הבית. ההגשה תהיה עם מארחות המארחות תהיינה עם תלבושת מתאימה למקום: חולצת מלחים, הצאית שחורה וחגורה מזהב. רק לא משהו סלוני. האוכל יוגש במהבת דו צדדי. צד אחד עמק, לאוכל נזולי, וצד שני שטוח למשהו

מציצות שתיים מתוך המועמדות לתואר מלכת המיס 1959, שהיו יחד עם הנוכחות האחרות, של השנה ושל השנה החולפת, אוסף יפהפיות נדיר. הנוכחותן גדולה. נוכחותן במקום הוסיפה למתח הגבוה שבאווירה.

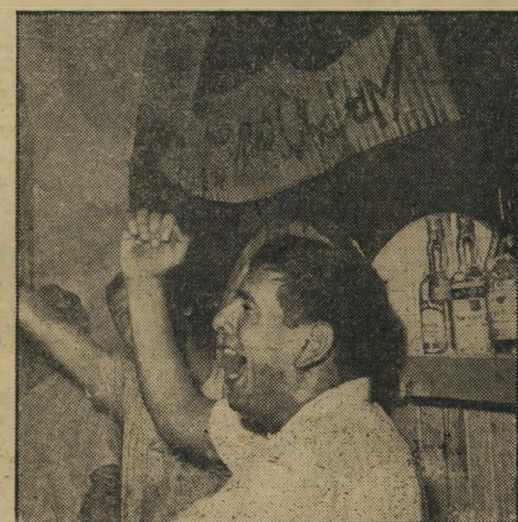
למניפה

זהבה רצה צפרייר לפתוח כאן אמנים: סופר אחד, קומפוזיטר והוא בתור צייר. "אבל לא קשבת", הוא מסביר. הוא קבע שתי הקומות ושתי יא ואטלייה. עד שלכבוד שנת יטו לפתח את השטח הגדול באמת. החלטנו להיות בין מנת להוכיח ולהראות שגם זולה להתנער ולהיפתח לשמורה מסביר צפרייר. נתנו לו ולזהבה שותפה, את רשות הדיבור.

★ ★ ★

אווירה בלי מספרים

רייר: "לא רוצים לעשות כאן תמי, עוד אדרה אחת או עוד I, אלא משהו שיתבסס על המקום. בדיוק מול עומד בזמן המנדט אכסניה לעולי לו בית קזנובה." נתון לי רעיון פנטסטי, אמרה יא למשקה של הבית בשם מצלצל נהדר: פעמים קזנובה מצאתי את ידידי. ברלינסקי. והם

בידור אריה לביא ואשתו שושיק בשיי רח עליזה במועדון. ליד חפסני תר יושבת נעמי סמר. ברקע — נרות על סלע.

ציור הוא מקצועו של שלמה צפרייר, יוזמו ובעליו של המועדון. הוא הצליח לכלול גלריה, סטודיו ופרנסה יחידו.

שיכרוך חיים טופול ואורי זוהר בשירה רוויית יין חמוץ לתוכנית, ששמה לאל נסיונות הצוות להקלטת של תוכנית חרדיו המפורסמת הצות'וחצי.

במדינה

(המשך מעמוד 10)

המוקד לבית זה חייו בסכנה. מימין לשלט התנופה דגל שחור ומשמאל דגל אדום. מבט נוסף הבהיר לאנשי העירייה בדיוק את משמעותם של שני הצבעים. על גגה היצוק של הקומה השניה עמדו בשקט מד רחי האב, שלושת בניו וידידיהם. לידם נערמו ערמות של אבני-בניה, צמיגים טבולים בנפט וצינור גומי ארוך, שהתפתל אל תוך הבית, ממנו עלו אדי-המים הרוותחים על גבי הפי-רימוס. הפקחים נסוגו. אלי (22), בנו של מורחי, הידוע בכינוי אלי הדייג, מיהר אל בית-השחיטה הסמוך, הביא סיר מלא-דם, שפך אותו לאורך מפתח הבית. נראה מי יעז לעבור את הסימן הזה? צעק הבחור השחום אל עבר הפקחים, שהתכנסו להתיעץ צות. במרחק-מה מן הבית.

יד עץ הלב. הפקחים, שלא נשבעו מעו-לם לשפוך את דמם למען עירייתם, הזעיקו את המשטרה. שמואל מורחי בן 48 השת' מש בהזדמנות זו, עלה על ערמת לבנים, נאם בפני קהל המאות שהתכנס מכל רחבי הכרם. אמר הוא: "איפוא הייתם כולכם עד היום? למה לא אמרתם שאסור? כן, אני יודע. כל זה אתם עושים מפני שאני גר. אבל גם בתור גר נלחמתי יותר מהרבה מכם. דחקא אותי אתם רוצים לקחת קרובן ראי שון? הסתכלו מסביב, הראו לי בית אחד שנבנה עם רשיון. למה שתקתם עד היום? רוצחים." הגבר המקריח צרח במלוא ריאו-תיו, הגיף ידיו לכל הצדדים, עד שפתאום החזיר, לפת את לבו, צנח ארצה מחוסרי-הכרה.

"רופא, רופא!" צעקו הצופים. רובם הח' לו רצים אל מכוניות הפקחים, ביקשו לעי-שות בהם שפטים. הנהגים, שראו את הבק-בוקים הראשונים מונפים לעברם, לא חיכו הרבה, הסיעו את מכוניותיהם כמטחוי-אבן מן ההמון שחזר אל הבית. הם חיכו להוראות. היה זה צעד מחוכם. בקרב ההמון החלו מספר צעירים לחלק הוראות מבצעיות למאות הנאספים. הם נרגעו במקצת רק כא-שר התרחקו פקחי העירייה.

מתוך הבית עלה קול לילה. מורחי הורד למטה, הועבר לטיפולו של רופא שהוזעק למקום. בעמל רב הושבה אליו רוחו. בינתיים ציפו הפקחים לבוא המשטרה, המתינו במרחק מה מן הבית. אולם המש-טרה סרבה להתערב כל עוד לא הופר הסדר. לאחר כמה שעות התקבלה ההוראה לחזור. שולמית מורחי, אשת אברהם, השוטרת לשעבר, כינתה את הפרימוס שעליו רתח דוד עם מיס-חמים. "אולי כבר לא יבואו", אמרה בחיוך מריה, "אולם אם יבואו שוב, אכין להם מנה."

פעמיים עם נשק ביד. השבוע, לאי-חר שהסטאטיסטיקה המתוח נשאר, גולל שמו-אל מורחי, את תלאותיו בפני כתב העולם הזה: סיפר הגר הדייג: "כעת כבר אינני יודע אם עשיתי טוב, אבל בגיל 15 התאהבתי בדת ישראל, עזבתי את משפחתי ואת דת האיסלאם והתגיירתי. פעמיים נתפסתי עם נשק על ידי האנגלים אבל הצלחתי להשי-

טת בקריאה ראשונה, נודע כביכול לתת הקלה לעדה המוסלמית בישראל. הוא אומר: "הממשלה החליטה לשחרר לעדות המוסלמיות המקומיות בפיז, רמלה, חיפה, עכו, נצרת ושפרעם, את נכסי הקדושות הנמצאים בערים אלה, לפי שיקול דעת של האפוטרופוס בלבד, השחרור יעשה לוועד נאמנים, שיכיל גם יהודים, ושיהיה גוף מבוקר על ידי מבקר המדינה."

אולם העוקץ האמיתי של החוק נמצא בס' עיף 3 שלו האומר: "החליט האפוטרופוס לשחרר נכס מוקנה מנכסי הקדושות דתיים מוסלמיים, יעביר לוועד הנאמנים של המקום בו נמצא הנכס, כל זכות שהיתה לאדם באר-תו נכס, ערב הקנייתו לאפוטרופוס." פירושו של סעיף זה אומר כי האפוטרופ' פוס אינו נאמן של ההקדש, כפי שקבע בית-המשפט העליון, אלא בעל הנכסים. ברצונו הוא ישחררם, ברצונו הוא מותרם בידו. אם יועבר חוק זה בכנסת, יוכל האוצר להסתמך עליו כדי לבטל את דעת בית-המש' פט העליון, בטענה ששופטיו לא הבינו את פירושו החוק שחוקקת הכנסת, ולהחזיק כב' עלים בחסות החוק את נכסי ההקדש המוס' למי.

היתה זו דוגמא נוספת לדור-פרצופיות של המדיניות כלפי המיעוט הערבי. שעה שראש הממשלה כינס את הח'כים הערבים, הבטיח להם לשחרר את נכסי-ההקדש כפי שקבע בית-המשפט העליון, ולהחזיק כב' לכנסת, בדרכי ערמה, חוק המבטיח את המשך המצב הקיים.

עדות

דגלים על הגג

השבוע הגיעו הדגל השחור והדגל האדום של ואדי סליב ללב תל-אביב. משך שעות מתוחות ניצבו זה לעומת זה שני מחנות עויינים: פקחי עיריית תל-אביב, נתמכים בסעד משטרתי, וצעירי שכונת כרם-התימנים. קציני משטרת המחוז ידעו כי כל תנועה בלתי מחויבת עלולה להציף את העיר העב' רית הגדולה ביותר בישראל במהימות ער-תיות תריפות. בעוד שבואדי סליב היתה העילה להמומות אלה יריה שכוונה אל סבל שתוי, היתה העילה בתל-אביב בית המגור' רים של שמואל מורחי, דייג גר, שהתגורר מאז לידתו בכרם. הבית, שנבנה בחלקו ללא רשיון, עמד להיתרס בפקודת בית-הדין העירוני של עיריית תל-אביב.

ראשונים באו פקחי העירייה. מכונית אחר מכונית, עמוסות שוטרים עירוניים, הגיעו בסיסה, כבשו את הרחבה שלפני ביתו של מורחי. הם באו מצוידים בכל כלי-ההריסה, התכוננו לגשת למלאכת-יומם השגרתית. שער הבית היה נעול. ניתן היה לראות מבחוץ את קורות-העץ הכבדות, שתמכו את השער מבפנים. על הקומה השניה, שאותה עמדו להרוס, בהתאם לצו שבידם, נתלה שלט לבן גדול, שאיים באותיות שחורות: "אזהרה. כל

סיפות הזהב

במחקר אשר נערך בבית-הספר הגבוה לרפואה באוניברסיטת פיטסבורג שבארזה"ב, נמצא כי: —

שמן תירס בעל הצבע הזהבה המכיל linoleates מקטין את אחוז הכולסטרול בדם וכתוצאה מכך מונע ומרפא מחלות לב.

יצהר

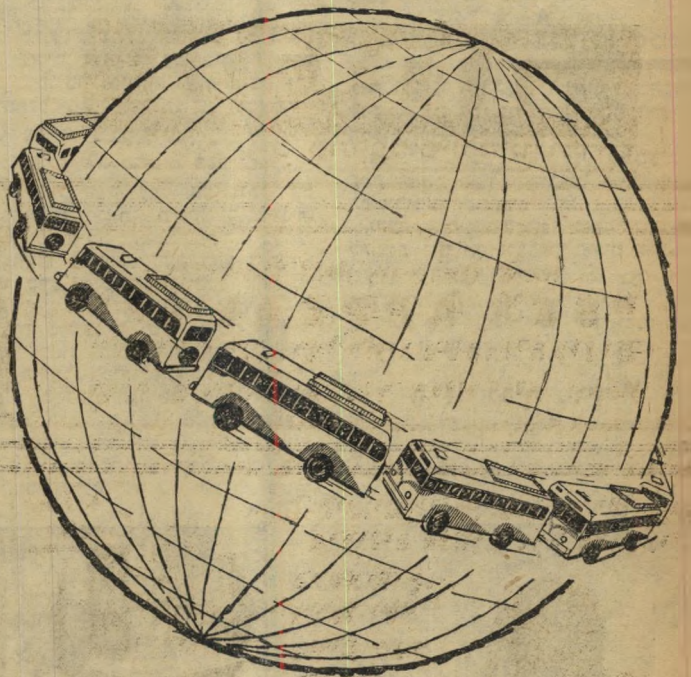
הנו בית החרושת היחידי בארץ המייצר שמן תירס דיאטטי, בעל התכונות הרפואיות השמורות בצבעו הזהבה הטבעי.

לבריאותך - שמן תירס דיאטטי הצבע הזהבה.

המדריך האנגלי של עיתונות ישראל מקור האינפורמציה של משרדי חפרוסם בחוץ-לארץ, הופיע זה עתה בהוצאת גרשון בן, תל-אביב, רחוב אלנובי 51

שתה תסט תקבל פרס

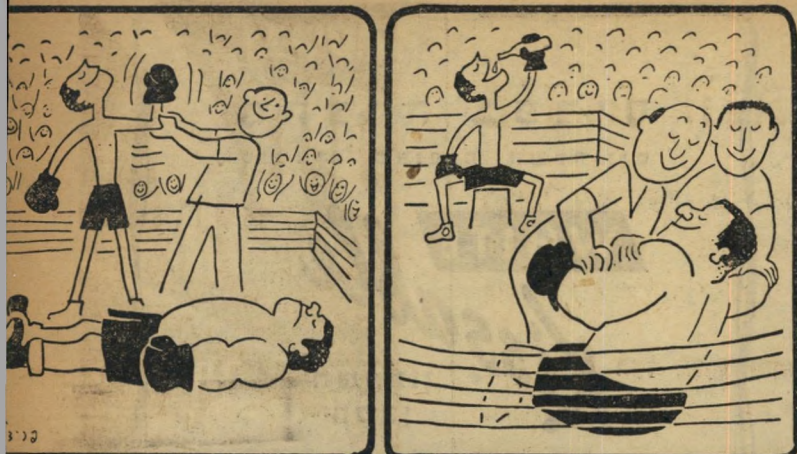

ארוק נקו הנסוה ...

4.000.000 פעמים ויותר יצאו מכוניות "אגד" לדרך בשנת 1958. אם נכפיל מספר זה בארכו של אוטובוס "טייגר" החדש והמשוכלל, המצוי בשרות "אגד", נקבל מספר העולה במידה ניכרת על אורך קו-המשוה. זוהי רק אחת הדוגמאות להיקף עבודתו של "אגד", במסגרת מאמציו להגיש לך את מיטב השרות

מכוניות העירייה והמשטרה מול הבית הבלתי-רחוקי מים דותחים על חפרים

הכא בגאא ... תסס אור'יניא

הקומה הכלת-רחוקית בכרם התימנים: דגלים אדום ושחור, ושלט* הוראות מיבציות למאות הנאספים

אחרת לא נותנים. אני הולך ללונדון, שם ישלי חברים, שם בטח נותנים לחיות. המערכה על הבית נדחתה לעת אחרת. היא עלולה גם לא להתקיים אם יגשים מז' רחי את אימו, יהגר ללונדון, אולם מאות בתים שנבנו בכרם ללא רשיון, ועשרות צחי-הריסה שהוצאו נגד בתים אלה, עלולים לפוצץ את השקט שנית. לא בידי העירייה ולא בידי גורמים שהיו אחראים במישרין ובעקיפין למצב זה, לא היתה התשובה כיצד למנוע את הדבר.

תזכיר

גיוואד עולה

בדו"ח על שיחותיו עם האשם ג'ואד, שרה-חוף העיראקי, בני-יורק, חיחה עורך העולם הזה (1113 והלאה) לפני חצי שנה את דעתו כי ג'ואד הוא סוציאליסט חופשי ואנטי-קומוניסטי, וכי הידיעות הישראליות והמערכות על השתלטותם הקרובה של הקומוניסטים בעיראק הן כוזבות. השבוע קבע גם השבועון האמריקאי הימני טיים כי ג'ואד הוא אחד משלושת הגדולים העיראקים (שני האחרים: שרה-אוצר מוחמד ח'יד, המושל הצבאי אלוף אחמד סאלח אל-עבדי), המהחיים תריס נגד התקדמות ה' קומוניסטים בארצם. . . פרשת זינגר הגיעה השבוע לסיימה החוקי, עם זיכוי המוחלט של זינגר בידי שופטי בית-המשפט העליון. בשעת בירור העירעור הצבאי העור גם חזר על העובדה התמוהה שהיועץ ה' משפטי, שהאשים רשמית את זינגר, יצא למעשה להגנתו, השאיר את זינגר ללא ריב בבית-המשפט. בתנאים אלה, היה הוסיף ח'דאי. . . יתודו (מכובי) צברין, שהובא למשפט בעון שידול נערה בת 16 לזנות וחיים על רוחיה, כפי שסופר בכתבת העולם הזה (1136), וזכה השבוע על ידי שופט השלום הדר' אליעזר זליקסון מחוסר סיוע לעדותה המזועזעת של הנערה. לעומת זאת נידון מכובי לשישה חודשי מאסר בשל הפרת צו בית-המשפט, לבל יפגש עם ה' נירה, שמחיה עדות נגדו. . . על כוונתו של הסופר מאיר (כפיה) לויק, לכתוב תהיט לטרט שיספר על פרשת ההסתנוויות לפטרה, מסר העולם הזה לפני כחצי שנה (1107). השבוע פורסם בארצות-הברית, כי המפיק דריל זאנוק, יתחיל בראשית חודש נובמבר בהסרת הסרט, שיקרא הבלגה, על הסלע האדום, בו תופיע בתפקיד הראשי, אשתו של המפיק — זולייט גרין. . . משיי זקס, מפעל הסקסטיל בבני-ברק, סגר את שערו השבוע, אחרי שפיטר את כל פועליו. בכתבת העולם הזה (1136) שתיארה את מצוקת ענף הסקסטיל וחשפה כמה מד זרכי היבוא הכלת-חוקי של בדים לארץ, נאמר כי בית-חרושת זה ייסגר בקרוב לש' לושח חודשים, מחוסר אפשרות לשחק בארץ את מלאי הסחורות שהצטבר במחסניו. תגר' בת הממשלה על הסגירה: "משי זקס לא הסתגל למצב בו אין מצטופפים תורים ב' פתחי חנויותיו."

מתמרד מורחי ובתו שלולית דם על חסף

חרר. בשקמה המדינה הציעה לי העיריה לקבל שיכון בנבעת רמב"ם אבל ביכרתי להשאר כאן, אני רייג איני יכול לנטוש את החוף."

הסנדלר לשעבר שהפך רייג בנה לו דירה בת חדר, נכנס לגור בה עם משפחתו בת שמונה הנפשות.

פרוטה לפרוטה חסף כזי שיוכל לבנות לעצמן חדר נוסף. לפני כחודשיים פנה לעיר ריה, ביקש את הרשיון. לא נותנים רשיון נות בכרם. אמרו לו "כאן ייבנה שוק מודרני". מורחי שראה את כל בתי הכרם נבנים לעיניו, ללא כל רשיון, החל אף הוא בעבודה. "חשבתי שכמו תמיד יטילו גם עלי לשלם קנס וחלס. כולם פה יודעים שזה ככה תמיד", סיפר הדייג. הוא טעה טעות מרה. אחרי חודש של עבודה הופיע פתח עירוני, הזמינו לבית-המשפט. הוא חויב בתשלום של 380 לירות אותן השליש מיד. "חשבתי שעם זה תבוא המנוחה וגמרתי אתם", הסביר מורחי. אולם מהנדסי העיריה טענו שמורחי כלל אינו גר באותו בית, ביקשו צו-הריסה. האשה, שולמית, התחננה בפני בית המשפט לבוא ולראות במו עיניו. הם סרבו, הוציאו את צו ההריסה. פעמים אחרות הצליח מורחי להשיג את דחית ההריסה עד אשר החליט מי שהחליט בעיר רייה לחסל השבוע את הפרשה. רק פעולתו הנמרצת של מורחי מנעה את כיצוע הה' ריסה.

אולם מורחי ויתר על מערכה נוספת. פה כבר לא אוכל לחיות. לבנות אסור, דירה

* אזחרה — כל חמויק לבית זה חייב בסכנתו*

שולחן כתיבה לנוער ולמבוגר

צורה נאה
חדרישה. פרקטי. חזק.
מקום עבור הילקוט

ארבע מגירות.
להשיג עם צפוי דיקט.
פלסטיק או פורמיקה.

פרימה
ביחר לרהיטים מתקפלים ורהיטי ילדים

אלפים כבר רכשו את טבעת האושר
"SEX APPEAL 60"
האמצעי ההיגיני והיעיל לחיי משפחה תקינים.
תהנה גם אתה * פנה עוד היום לבית מרקחת

ח. ליטוינסקי את ש. י. חורש בע"מ
מומינים אותך לסרט הצרפתי

בהשתתפות:
דניאל ז'לין
מוריס רונח
דני קרל
בלינרה לי

הגוף בו כה חשקתי

אחרי הצלחה כבירה בפאריס וברומה — הצגה בישראל החל ממוצאי-שבת 8.8.59.

אל תגידו בגת - בואו לגת

עשר שנים לא חיתה מזל יצחק עם בעלה הקשיש—עד שהועמד בפני הברירה:

גמט—או—בית=סוהר

בין מאות האסירים הכלואים בכלא רמלה ישנו אסיר היכול, בכל רגע שירצה, לצאת לחפשי. אין לו מנהרה סודית מתחת לאדמה, ואין לו גם פרוסקציה מיוחדת שתאפשר לו לצאת לחפשי. כל מה שצריך משה יצחק, תימני כחוש, מגודל פיאות וזקן, כבן 55, לעשות כדי לצאת לחופשי, הוא לגשת להנהלת בית-הסוהר ולומר שתי מילים: "אני רוצה".

או ילקח משה אל בית הדין הרבני בפתח תקוה, שם יהפוך את הצהרת ה"אני רוצה" שלו לחתימה על טופס גירושין לאשתו, ולא ייחזור עוד אל בית-הסוהר. אולם מאז נשלח משה יצחק לכלא עד שיתן גט לאשתו, לפי כשידו על לבו "אני אוהב אותה, אני רוצה לגרש אותה!" הוא יכול להביא תלמי תילים של מדרש-החכמים להצדקת עמיתו. רק דבר אחד אינו אומר: "אני רוצה!" על משפט קטן זה נשלח משה לבית-הסוהר. במשפט זה קשור גורלה של צעירה ישראלית לשבט או לחסד. באם יעמוד משה בסירובו, ייהרסו חייה של צעירה בת 25.

★ ★ ★ צעדה של שרוש שעות

א פעם אחת נדמה היה למזל יצחק, הצעירה השחרחרת והתמירה, כי הגה הגיע הקץ ליסורי עגיונות, והיא תוכל להינשא לאיש כרוחה. אולם המלחמה שהיא מנהלת, מאז היותה בת שתים-עשרה, עדיין רחוקה מסיימה. מול הנאה לא ידעה עד היום, וספק אם תדע בעתיד הקרוב, ימי אושר והיי נישואים תקינים. וכל זה כיון שאביה החליט לפני 13 שנים כי הגיעה כבר לפרקה, השיא אותה, בניגוד לרצונה, לבן אחיו המבוגר ממנה בשלושים שנה.

עד גיל עשר התרוצצה מול הקטנה והעיר רנית בבית-הוריה ללא השגחה. איש לא שם לב לילדה הצנומה שהתרוצצה בחצר. איש מלבד אדם אחד, בן אחי אביה של משה יצחק, שהתגורר בכפר סמוך, והיה רוכל בכפרי הסביבה.

בן הדוד בן ה-42 הספיק כבר אז לגרש את אשתו הראשונה שממנה נולדו לו שלושה ילדים. בכל פעם כשהיה בא לבית דודו, שיבה משה בפני המשפחה את יופיה וחכימתה של הנערה. טבעי היה לו שייבקש מהוריה, שיתירו לה לבוא ולשחק עם ילדיו, בני גילה. אולם לא זו היתה כוונתו. בדיוק כאשר מלאו לנערה 12 שנה, שלח בן הדוד משלחת של ידידים אל בית דודו, ביקש את הסכמת האב לנישואיו עם הבת מול האב, המבוגר רק בשלוש שנים מבן-אחיו, שמח על הצעה, כי אהב מאד את האיש. אולם הוא ביקש ממנו להכות. הבת היתה עדיין קטנה מדי.

החבורה שהתדיינה על גורלה של מול, לא שמה לב כי הקטנה עמדה מן הצד, הקשיבה לכל השיחה. כששמעה את בקשתו של בן דודה ואת הסכמתו העקרונית של אביה, עשתה מעשה שעד היום היא רועדת בהיזכרה בו. היא התמרצה בחוצפה אל אביה מולידה ושליטה הבלעדי של המשפחה, צעקה בפניו ובפני האנשים: "רק אם יפגשו זה בזה אני אתחתן אתו". בתולה נדהה האב מהמעשה הסר-התקדים של בתו, אולם במהרה התאושש, התנפל על הבת במכות וסטריות. מול לא חיתכה עד שירצה, היא יצאה במרוצה מן הבית, פתחה בצעדה של שלוש שעות לעבר העיר קוביר, מקום מושבו של אחיה הבכור משה.

★ ★ ★ מתחת לחופה, קשורה באפסר

ימים הראשונים בבית אחיה היתה מול מתחבאת כל אימת שהיתה שומעת מישור מתקרב אל הבית. פחדה שאביה בא לקחתה בכוח הביתה, ולהשיאה נגד רצונה לבן-הדוד המבוגר. אולם אחיה, שעבר יחד עם האב וחזר בשבת הביתה, סיפר כי אין לה ממה לחשוש. האב החליט להמתין סביבות לנישואין. הוא סרב להצעת בנו, שהסכים לשלם בעצמו לאב את הכסום של 60-50 לירות שהבטיח בן הדוד, ובלבד שלא יכריח את אחותו להנישא בניגוד לרצונה. "הבן טחתי לו ואני מוכרח לקיים". אמר לבנו,

"לשום איש אחר לא אתן אותה. אם לא תסכים להנישא לו תישאר זקנה. עם בעל אחר היא לא תתחתן".

שנתיים ישבה מול במנוחה, בבית אחיה הבכור. היא גרמה בעקיפין לנישואיו של אחיה הצעיר נתן, שבקרויו הרבים אצלה התאהב בבת העיר, החליט לשאת אותה לאשה. ביום הנישואים הליבשו את הכלה בבגדי החתונה המפוארים, הנהוגים אצל בני תימן, צרפו אליה כליחי את מול הצעירה. בחצר בית-ההורים בכפר היה הכל מוכן לחופתו של נתן לעת ערב. מול תפשה לעצמה עמדה נוחה בין המון הקרובים והשכנים, כדי שתוכל לצפות במספר זרועות מוצקות שלפתו אותה מאחור, סחבו אותה לכוון הבית. היא החלה ללילל ומיד כוסו פניה

עוד הספיק לרשום את אשתו בתעודת העו"ל שלה, לשנות את גילה מ-15 ל-35.

★ ★ ★ האשה או הבת?

כ? בני המשפחה הובאו ישר לראש העין. מול נכנסה לגור יחד עם הוריה באהל גדול. בכל יום הפציר בה אביה שת"ל לגור אצל בעלה החוקי. מול סרבה. עוד בתימן הבטיחה, שאם יאלצו אותה לחיות עם משה יצחק, תעדיף להתאסלם. אביה זכר את ההבטחה לומן-מה, אולם כאשר בא אליו בן-אחיו וביקש ממנו להשפיע על מול שתחזור אליו, חידש את איומיו וכשלא העילו האימים, החל במכות.

הראשון שפנה לבקש את עזרת החוק היה דחקא הבעל. מול עצמה לא הכירה את

גויס לפעולה עורך הדין ניסן טיקוצ'ינסקי. הוא ביקש מבית הדין לתת צו לכפות על משה יצחק את מתן הגט. עורך הדין הביא מספר עדים שסיפרו כי מול גלקחה בכוח אל החופה, נאלץ לגייס את מיטב ידיעותיו בהלכה הדתית שלמד בשעתו כדי לענות לדברי הפולמוס של משה יצחק ששימש לעצמו כעורך דין. "נכון שמיום שעלינו ארצה לא היה לי שום קשר אתה", הודה הבעל, "אבל אני דורש לחייבה לעשות שלום אתי". לעומתו השיבה מול בדברים שהדהימו את הדיינים הזקנים. "אם לא תוציאו פסק דין מהר, אני אחיה עם החבר שלי ככה". בישיבה אחרת הודיעה כי "יש לי בחור ואני בהריון ממנו כבר שלושה חדשים". הרבנים נים נדהמו. מול הרגישה כי הגדישה את הסאת בדבריה, חזרה בה יותר מאוחר, טען

בראש-העין, לא נישאה מעולם כחוק. במשך שנים סבלה בשקט מדי משפחתה ואביה. לאחר שהחלה לעבוד בקופת-חולים, קיבלה את עצת חבריה לעבודה, פתחה בצעדים משפטיים על-מנת לזכות בשחרור מהבעל, שלא חיתה איתו תחת קורת גג אחת מאז נישאה לו בתימן.

גה כי אמרה מה שאמרה רק כתוצאה מדי עייפות, יאוש, עצבנות ומרידות. "על אף הגת בצניעות, ואין לי כל קשרים עם גבר אחר".

לפני חצי שנה הובאה הפרשה לפני בית הדין הגדול של הרבנות בירושלים. הרבנים אישרו את פסק-הדין, הסתמכו על גדולי הפוסקים שקבעו שיכולה אשה לדרוש גט מבעלה אם הוא מאוס עליה כדי "שלא יהיו בנות ישראל כשבויות להובעל על ידי מי שמאוס עליהן". הבעל נצטווה לתת גט לשאתו תוך ששה חודשים.

בדיוק בתום המועד פנה עורך דינה של מול אל היועץ המשפטי, ביקש ממנו להתערב בפרשה. במהירות הסרת-תקדים הומוין הבעל לבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, שם עמד בסרובו.

משה יצחק שכח באותו רגע את הבטחתו לאביה של מול לפני החתונה. כאשר סיפר לו האב כי משפחתו מתנגדת להשיא את הבת בניגוד לרצונה ענה החתן המיועד: "נתחתן ונראה אם לא אצליה, אגרשנה. תישאר תישאר. עפה עפה. כמו דבורה."

האשה שואסה בבעלה

היא מזל יצחק. יפהפיה שחזרה בת 25 שמגיל 12 נדפסה עלידי טיטו ששמו יצחק, בן דודה, הזקן ממנה ב-30 שנה. מזל, הנחשבת לאחת הנשים היפות מוסד הרבנות, וגם לו ידעה עליו לא היתה פונה אליו בלי רשות אביה. משה יצחק פנה לרבנות בפתח-תקוה, ביקש לאלץ את אשתו לחזור אליו. מול הוזמנה לישיבת בית-הדין הרבני. "אבל איפה אשתך?" שאל אחד הרבנים את הבעל, כשנכנסה מול אל החדר. כשהצביע עליה כעל אשתו חייכו הדיינים, הודו כי חשבו אותה לבתו. כשישאלו הרבנים את מול אם היא רוצה לחזור אל בעל-נעוריה, ענתה: "אני רוצה גט". היא הסבירה להם כי מאסה בבעלה, ולא חיתה עמו מאז נישאה לו. "עליו לתת את הגט", פסקו הרבנים. משה יצחק ענה בצרור גידופים עסיסיים.

פסק הדין הקובע שעל הבעל לתת גט לאשתו מאפשר לאשה רק לעזוב את בית בעלה, לדרוש לחייבו בתשלום מזונות. אין פסק דין כזה יכול לאלץ את הפעל לגרש את אשור באם אינו רוצה בכך.

★ ★ ★ מעוף הדבורה

בעצתה של מלכה מאירי, פעילת הליגה לשיחיו זכויות האשה בפתח תקוה,

אנשים

מי אמר שהוא שחור?

כאשר הגיעה שנת-החן גולדה מאיר לשהה התעופה בלוד, בערב-שבת האחרון, במסעדת שדה-התעופה, כשמצידה האחד ראש הממשלה דוד בן-גוריון ומצידה השני בתה. אחד ממנהלי מסעדת שדה-התעופה ניגש אל שרת-החן, וביקש ממנה אוטוגרף. שרת החן דחתה אותו בנימוק: "אני לא כותבת בשבת." אולם האיש לא נואש, פנה אל ביגיי שישב בסמוך, וביקש ממנו לבקש בשמו חתימה מהשרה. השיב ביגיי: "אני אמנם ראש ממשלה. אבל אם שרת-החן אמרה לך לא, אסור לי להסמיע עליה". . . . אגב, דוד בן-גוריון הפציר בגולדה, עד יום לפני בואה, כי תשאר בחן-לארץ ותנחם קצת, כיון שבארץ אין לה בין כה וכה מה לעשות. כתב הוא באחד המברקים אליה: "אני מתפלא לגבורתך, מתפלא לשלומך ומתפעל מהצלחותיך". . . . באחד מגאומיו בכנסת שיבח השבוע ח"כ הצ"כ ישראל רוקח את הממשלה. על שנטלה מהרשויות המקומיות את העול לשלם משכורות למור. רים. אמר הוא: "הלוקאלטריטיזם של ה" עיריות נפסק על ידי כך!" שיסע אותו יוחנן באדר בקריאת-ביניים: "האם אדוני הוא נגד לוקאלטריטיזם?" ענה לו רוקח: "אני נגד לוקאלטריטיזם, אני בעד פטריטיזם בל". בד" כאן התערב שר האוצר לוי אשכול בקריאת ביניים משלו: "רוקח נגד לא"קל-פטריטיזם". . . . בעת שהובאו עצורי ואדי סליב אל בית-משפט השלום בחיפה, להוצאת פקודות מעצר נגדם, ניסה עורך-הדין אריה מרינסקי, פרקליטו של דוד בן-גוריון, להכנס אל בית-המשפט, אולם נעצר על ידי שוטר שלא נתן לו להיכנס. כשהציג מרינסקי את עצמו, ביקש השוטר ממנו להראות לו תעודה שהוא אמנם עורך-דין. "מה פתאום, השתגעתי?" תמה מרינסקי. "טוב, או אני עוצר אותך באשמת העלבת שוטר", אמר לו השוטר. למזלו של מרינסקי עבר במקום אחר השופטים, שזיהו אותו ואיפשר לו להיכנס. . . . אל תוך המהומות, שנמשכו בראדי סליב גם ביום שבת בבוקר, נקלע בין השאר גם במאי הסרטים לארי פריש, שניסה לצלם כמה ממראות המקום במצלמת הסרטים שבידו. אחדים מאנשי המקום שחש' דו בו כי הוא צלם המשטרה, העומד לצלמם כדי לזהות את המשתתפים בהפגנות, הוציאו את המצלמה מידו, ניפצו אותה. . . . בסטורי "גילוי אמריקה" של עסקן מפא"י משה דיין ביושבי העולים, הגיע הוא בין השאר עד לקריאת-גת. שם ניגשה אליו נערה יוצאת מרוקו, שאלה אותו מדוע מכנים אותה שכ" ניה יוצאי אירופה בשם שחורה. דיין תפס את ידה, קירב אותה לידו שלו ואמר: "אין לך מה להתבייש בזה, אני יותר שחור ממך".

מי אמר שהוא שיכור?

קצת מאוחר, אבל עדיין טוב: במסיבת החתונה המהוללת שערך הצקל איש-כסית לבתו בן-החיות, ביקש המשורר אברהם שלונסקי, שהיה כבר שתוי כבועי, מה מלצר חיים שוחט, עוד כוסית משקה אחת. "אבל אתה כבר שיכור כמו לוס", אמר לו חיים. השיב שלונסקי כן: "אילו לוס היה רואה אותי היה אומר: אני שיכור כשלונסקי". . . . הקומיקאי היהודי-אמריקאי ג'ורג' ג'ורג' ג'ורג', שביקר שבוע בישראל כדי לפקח על התפתחות ענף הבייסבול, הביא באותה הזדמנות גם סכום כסף שאסף לשם הקמת כפר על שמו. בצאתו מהארץ, נשא צמו גיטל מרמור דרכים עליו נכתב: "כפר מלכתים".

פסוקי השבוע

- ראש הממשלה דוד בן-גוריון, בעת נאום בכנסת: "חכמים — וחברי כנסת..."
- דוד בן-גוריון, בתשובה למתחכים בכנסת: "אני יודע שיש לכם הוכחות להתעלל בממשלה הזאת — היא ראויה לכך."
- ח"כ אחדות-העבודה יצחק בן-אהרון: "בישראל קיים חוק שאסור לגנוב. אבל מותר לגנוב את דעת הציבור. זאת היא הגניבה היחידה המותרת, שיש עליה היתר מגבוה. אסור לרצוח. אולם מותר לרצוח מותר לרצוח ציבורים, מותר לרצוח יחידים — רצח ציבורי ומוסרי באמצעות מכשירים ממלכתיים."
- ח"כ אגודת ישראל יעקב כץ: "רק אם תבוער הפרונגורפיה מקול ישראל, אם זה שלושה בטירה אחת או אם אלה דברים אחרים, יהיה קול-ישראל — קול ישראל סבא."
- העתונאי נתן דובבין, על הצגת-החצות של תיאטרון סמבטיון אליה הזמנו כאורחות מלכות-המים והמועמדות למלכות-המים: "ההצגה היתה מקוטעת מאוד. היו בה רק חתיכות."
- דן בן-אמון, על ספרו החדש, לקט מתוך המדור מה נשמע, העומד לצאת לאור בקרוב: "הספר איננו זקוק כלל לפירסומת. לכל היותר הוא זקוק לקוגינס".

שחקן ביקל נפגש עם אמו על הפספורט, גיטרה

זו בתיה לנצט שחקנית התיאטרון הקאמרי שהופיעה במשך השנה האחרונה בלא פחות מאשר 320 הצגות של המחזות בגלל הגודל מלאך האבן ובית-הבובות. אם להר ציא את ימי המשי וערכי התגים, שיהקה בתיה בלי הפסק מדי ערב וערב.

מי אמר שהוא זוטרי?

"עוד מעט יבוא הצוציק", אמרו השבוע בני משפחת ביקל, המתגוררים בשיכון שב' רחוב יהושע בין-גון בתל-אביב. כשנכנס הצוציק לחדר, הוא התמתח לכל גובה 180 הסנטימטר שלו, ובגופו המוצק עשה רושם של ענק: תיאודור ביקל השחקן ההולנדי בוני המפורסם, הישראלי היחיד שהגיע בהר ליבוד לעמדה מכובדת ולהצלחה חמרית גור לה, הגיע השבוע לביקור של שבועיים בבית הוריו. יהיה זה ביקור פרטי בהחלט. תיאור דור, שמלבד היותו שחקן מתונן הוא גם זמר מצליח, לא יתן אף הופעה בארץ. "ערב אחד לא יספק את כולם, ויותר מזה אינני יכול לתת", הסביר הוא. למרות התאקלמותו המושלמת בהולנד, רואה ביקל את עצמו ישראלי, אולם למעשה הוא אורח בריטי. הוא עזב את הארץ עוד ב-1946, כשבכיסו דרכון של ממשלת המנדט, ומכיון שלא חזר לשבת בארץ, נשאר נתין בריטי. סיפוריו של ביקל עם הגיעו לארץ: "בדרך כלל רושמים בכל פספורט את שם האשה. אצלי רושמים את הגיטרה." על מסי-הכנסה האמריקאי: "הדבר העיקרי באמריקה היא העבודה. זה שיש גם הכנסה טובה זה משור אחר. העסק הזה של מסי-הכנסה מאוד מסור דר שם באמריקה. מסי-הכנסה יודע יותר טוב ממני כמה אני מרויח. הם עושים שם דבר טוב — לא נותנים לך את כל הכסף ביד, כך שבסוף השנה עוד מגיע לך מהם כסף." על הופעתו בשירה בפני מלכת בריטניה: "יש לי מעריצה בבית המלכות הבריטי. זאת היא הדוכסית מקנט. היא יחיגיה והטמפרמנט שלי מצא חן בעיניה. היא דודה של המלכה, והזמינה אותי כמה פעמים למסיבות, ואגב כך הזמנתי גם לשיקר בפני המלכה." על מועמדותו לפרט האוטוקר הש' נה: "המועמדות לאוסקר נקבעת רק על ידי בני הקטיגוריה שלך. באקדמיה המחלקת את הפרסים מאוגרים כל עובדי ההסרטה, וכל סוג בוחר חמישה מועמדים מהסציה שלו. רק 50 קולות הפירווי ביני לבין ברל איבס, שקיבל השנה את פרס השחקן המצטיין." על קורבן יורגנס, לצידו הופיע בשני סרטים: "הוא איש מאוד נחמד ומאוד אדיב. איש העולם הרחב. זיכרנו הרבה. קראתי רשימה של סרטים ומחזות שעשה בזמן המלחמה באוסטריה. אף אחד מהם לא היה פוליטי. הוא סיפר לי: "עם פרוץ המלחמה היה שחקן יהודי זקן ראול אסלן שאמר לי: "אל תצוי לעשות איהו סרט נגד היהודים. בסופו של דבר זה יתגסק בך." על האמרגנים האמריקאיים: "לא חסרים באמריקה אנשים שמוכנים לקחת 10%. אבל הם נחוצים מבחינה מסוימת. לא נאה לשחקן לעמוד על המקח עם מעסיקיו. אני לא יכול להגיד, שאני יודע שאני שזה ממש לאטים לשבוע, אבל לקחת רק שלושה. רק כשאתה מוכר משהו אחר, ולא את עצמך, אתה יכול להרשות לעצמך לעמוד על המקח."

נגד זיעה
וריה לא נעים

Stopette

DAB-ON

DEODORANT

במריחה קזה —
רעננות מלאה!

נוח וחסכוני בשמוש
לאשה וגם לגבר

Helene Curtis

מור פרוינד הנכבד...
... את שתי החבילות ששלחתם לנו קבלנו בבעב תקין וסטודר. נשמח אישוא להמליץ אודותיכם כי אנו יודינינו. זהו תכנו של אחד מתוך עשרות המכתבים המגיעים אלינו מכל קצות העולם. עבור חבילות השני הנשלחות באמצעותנו לירידיים מאת ירדיים. מבור עשיר של תשורת ישראליות מקוריות יעוך מקצועי, שרות אדיב, אריזה מעולה ומשלוח מהיר של חבילות שיש לכל קצוי תבל, אלה הן התכור נות המאסינות את

מתנות - פרוינד
תל-אביב רח' אלנבי 41

מה
הסס
תקבל פרס

קבוצה של 20 ספורטאים ישראלים, שחורה בליל שבת לארץ מיון, הביאה עמה את אחת המתנות להן השתוקקו אוהדיהם הספורט בישראל מזה שנים רבות — נצחון ספורטאי בזירה בינלאומית. כמעט בין-לילה התגלה לאזרחי ישראל כי אישם, רחוק מזרקורי הפרסומת הרעשנית והתלהב בות המוניהם, בין בריכות הדגים של קיבוץ צי עמק יזרעאל ובריכות השחיה המועטות והסרות הנתונים של הערים הגדולות, גדל דור חדש של ספורטאים, המסוגל לשנות את דירוג החשיבות של ענפי הספורט בארץ.

נבחרת השחיה וכדור-המים הישראלית חזרה השבוע לארץ, כשהיא עטורת תהילת ההצלחה. בשלושה מפגשים שערכה תוך שלושה ימים הצליחה הנבחרת הישראלית לנצח את הנבחרת היחנית בנקודות בשיעור 52:101, להשיג מקומות ראשונים בתחרויות הפרידה הפתוחות. נבחרת כדור-המים, גברה על נבחרתה של יוון בפעם אחת, (6:8) יצאה בפעם שניה בתוצאת תיקו (5:5) והפסידה בהופיעה כנבחרת חיפה נגד נבחרת אתונה (4:5). «אתם ממש מעצמה בשחיה», אמרו היוונים שלא ציפו לתבוסה.

הנצחון הישראלי הגדול אינו צריך לסחרר. הוא היה צפוי מראש, אם כי לא בשיעור כה גדול, בהשוואת השיג הישגי הבורדים. יוון איננה מעצמת-שחיה, ואם כי בשנת מפגשים קודמים, שוערכו בשנים 1937 ו-1947, גברה על נבחרת ארץ-ישראל, הרי בהשחאה להשיג שחיני אירופה היא עדיין מדינה מפגרת בשחיה. אולם יוון היא בדיוק אחת מאותן מדינות, שעמן צריכה ישראל להתמודד בשחיה הספורט, לא בגלל רמתה הספורטאית אלא בשל קרבתה הגיאוגרפית ודמיון תנאיה לאלה של ישראל.

ביתן הצליחו שחיני ישראל לשבור שישה שיאים לאומיים, תפסו מקומות ראשונים ב-12 מתוך 13 משחים. ביתן ה-

ישראל מסתערת
אדוארד זורגר, החלוץ הישראלי, מרכזי של נבחרת כדור-המים הישראלית, מסתער לעבר השער היוני. מגן שלא הצליח

לחסום את החלוץ הישראלי, מכה בידו יעל גופו של זורגר, משיט בדרך זו את הכדור מידיו. היוני, שהיו בטוחים בנצחון קל על הנבחרת הישראלית, לא התייחסו תחילה ברצינות מספקת למשחק.

עוד נשוב, ניפגש על המים!

אמרו שחיני יוון לישראלים, אחרי התבוסה המכרעת שספגה נבחרת יוון המנוסה

רויות נערכו בשעות הלילה, להן לא הורגלו השחינים. התאורה מתחת לפני המים, שאי-החום (38 מעלות) היה בלתי-רגיל. השיפוט נה מקובלת בארץ, סינורה מספר שחינים. היה עיון וחד-צדדי. ונוסף לכל אלה לא מצאו לנכון, נציגי ישראל הרשמיים ביוון, לכבד בנוכחותם את התחרויות.

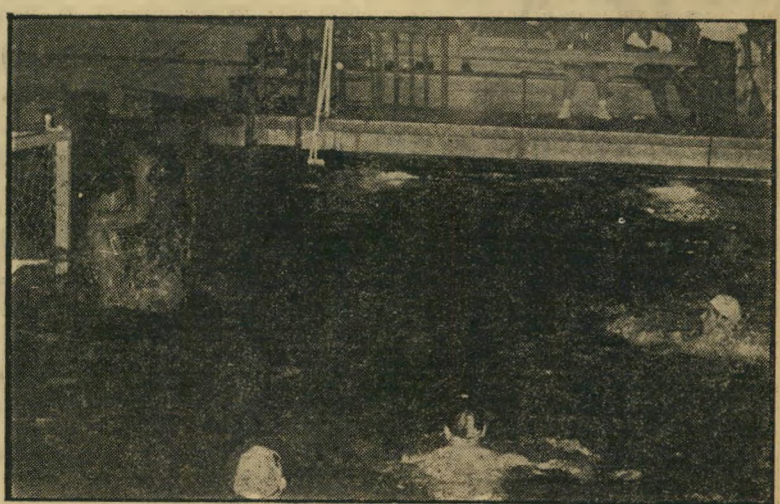
אם למרות כל אלה הצליחו הישראלים לזכות בנצחון משכנע ובלתי-ניתן-לערעור, לא היה זה בזכות המול הטוב. היו אלה פירות של עבודה מאומצת ושיטתית, עבודה ספורט לשמו ולא לשם התנצחות אגודתית.

גלו כוכבים חדשים בענף ספורט-המים כגלי להב בת ה-17 מתל-עמל, ששברה את כוכי בותה של שושנה ריבנו, וכעמירם טראובר, שהיה גיבור המפגש, בשברו שיאים בקצב מדהים. שחקני כדור-המים חזרו במאון חיר-בי, למרות שערב צאתם עמדה וסיעתם להתבטל על ידי ראש ההתאחדות לספורט, בטענה ש, הנבחרת אינה שחה פרוטה.

כל ההישגים האלה, נרכשו בתנאים, שיקשו ודקא על הישראלים. הקהל היה זר ועודד את היריב. בריכת התחרות הייתה באורך של 50 מטר, ומימיה מתוקים. התחרויות

אחרי המישחה
נבחרת השחיה וכדור-המים הישראלית כפי שצולמה ביערות תערוכת הפרידה הידודותית הפתוחה. במשלחת תפסו חלק נכבד שחיני הפועל מבני הקיבוצים, שקצרו את רוב ההישגים והמקומות הראשונים.

לפני התיקו
מיכה קניץ, שוער הנבחרת והשחקן המצטיין מחליף דגלונים עם ראש הקבוצה היונית, דקות מספר לפני התחלת המשחק חשני בין נבחרות אתונה ותל-אביב. בתחרות זו, כמו בקודמתה, היה השיפוט חדי-צדדי.

כמיים שער!
השוער היוני קולט כדור שנשלח יעל ידי ההתקפה הישראלית. השחקנים הישראליים התרגלו בקושי רב לתנאי המשחק החדשים, להם לא היו רגילים מעולם בארץ. המשחק התקיים בשעות הלילה.

אכתקוסק פרותי

לא, זה כבר באמת יותר מדי! כאילו לא מספיקות לי כל האבירות פה בארצנו הקטנטנות, שאני מתחילה לחשוב כבר שהיא גדולה מאוד, אם הולכים בה לאיבוד כל כך הרבה חפצים ואין מוצא — בא בחור ורוצה שאמצא לו אבידה בארצות-הברית. התירוץ שלו צריך להחמיא אולי מאוד למנהלת העתון, אך אותי הוא משאיר אדישה: "... אני מרשה לעצמי לפנות אליך בבקשה צנועה לסייע בעדי למצוא איוו אבידה מיסטורית. בהיותי מאמין שכל ישראלי שלישי באמריקה הוא קורא השבועון, אני מאמין שפרסום מכתבי בשבועונכם, יביא את מכתבי למען הישיר.

... לפני כשלושה שבועות יצאתי לטיול מקיף ברחבי קנדה ומדינות צפון ארצות-הברית. בין השאר נקלעתי גם לוואדי מפורסם ביופיו ב-Ausable-Casim שבמדינת ניו-יורק. ואזי זה עשיר במפלי מים, במערות ובצוקי סלע בדמויות בעלי-חיים. באחת מפניות האודי מצוי קיר סטוח בו תולים המבקרים את כרטיס הביקור הנושא את שמם. ... ההפתעה שנגרמה לי באותו מעמד, היא למצוא מכתב מיוני 1959, כתוב בשפה העברית והחתום בשם **דינה חפץ היפה, ישראלי**. אני מקוה שנושאת שם זה נמצאת עדיין בארצות-הברית, ולכן הייתי שמח להתראות עם אותה ישראליית שהגיעה לעמקי ואזי זה.

דינה: אם באמת אין לך מה לעשות כתבי אליו: יהלום בן דוד, N.Y. City N.Y. 47 str., 71

קורץ, הנייר

(1140/64) מרגישה שבתחילת מכתבה מוכרחה לבוא איזושהי התנצלות והתחכמות. ובכן, אומרת היא הערב יפה והנייר קורץ ואין מי שיציץ מעבר לכתפה וילגלג. והיא כותבת.

היא רוצה משהו זר ולא מודע. נמאס לה כבר לראות את כתבי-היד הישנים, או יש פתאום רצון למשהו בלתי ידוע שיש בו, לדעתה, שמץ של הרפתקנות.

היא פשוט מסרבת להיות כמו כולם, ולמנות את מה שיש לה. וחוזי מזה, היא אומרת, שאמא שלה אומרת לה שצנעה צריכה להיות קצת מיסטורית ואשה פאטאלית. היא מודה שעוד לא הצליחה להיות כזו. והיא גם מסרבת לכתוב כמה שהיא משתגעת אחרי אלביס פרסלי ורומי שניידר, ואיך שהיא מחפשת בחור-גבוה-בעל-חוש-הומור-ורוכב-צימוד-או היא עושה את זה במרכאות. היא לא אמרה את זה, אתם מבינים, אבל זה כבר ישנו, איכשהו.

הכר לשוא!

הוא כל כך מקורי, מכתבה של (1140/65)! כל כך מבריק ופקחי. קח אותו ממני מהר לפני שאצנח. "אני כותבת אליך מתוך ידיעה ברורה כמעט, שהכל לשוא — פשוט לא יימצא אותו עדינפס שיחליט שכדאי לענות. אך מי אמר שגם לנסות אסור? הרי ניסים אירעו בעולמנו עוד בימי האבות. "אם כן — ייתכן שזהו עניין של גיל, סתם שטויות רגילות — לגבי אחת היא — משהו חסר. ולא משעמם.

ידידים וידידות לא חסר. אך אין זה עונה את הכל. לכן, הייתי רוצה מאוד להכיר בחור שגילו ינוע בין 17 ל-20, אך אין זה קובע באם יוסיף שנה אחת או יגרע. כל מה שעליו להיות — הינו לכאורה דבר קל מאד, אך ל- מעשה די קשה — להיות בחור רגיל. סתם אחד מהחברה, פיקח, חברותי, ומעניין. בחור שאפשר יהיה לשתפו בשיחה על כל נושא שבעולם — ויבין, ויביע דעה, ויעזור ב- פתרונן של בעיות בלתי מובנות ובלתי רגילות, שיסכים לשפתני ולהשתף עמי בחיות שונות, במחשבות וברגשות. עליו להיות רציני, ובעל חושי-הומור — אך בזמן המתאים.

נערת השבוע

כך גם באשר לחיצוניותו. אין עליו להיות אחד מאלה שהחליטו להוכיח לעולם כולו את צדקתו של דרווין — אך יחד עם זאת כפילים של גיימס דין, אינם עושים עלי רושם מיוחד. די בכך שיהיה נחמד. הוא לא יעשה רושם יוצא מן הכלל אם ראשו יגיע לעננים. רצוי גובה בינוני, ולבסוף — שיהיה תל-אביבי או מסביבתה.

"באשר אלי — הרבה לא אכתוב (לא, הא?). אני נערה רגילה ביותר, אחת מאלה שרואים יום יום. גילי הוא 16 שנה ועוד איזה חודשים. אוהבת לחיות, לבלות, לשוחח, לטייל, קצת ללמוד, ובכלל דברים יפים. מה שאני לא כל- כך אוהבת — מתמטיקה וסנובים.

"ועל כל השאר — מה שאני חושבת, עושה, וכן הלאה — אעדיף לספר לבחור המתאים עצמו, ומבטיחה לספר הכל.

... מי שכבר גיבור כזה בכדי לכתוב אלי, שיחמץ עוד מעט — ויוסיף את תמונתו. והמאמין יאמין — אך בכנות, התמונה לא תהא הדבר הקובע, זה בא רק בכדי להשחית את הפנים והתוך של הכותב."

כאלה שאינם אוהבים ערבים

מכתבו של (1140/66) הוא יחיד במינו. כותב הוא: "אני מעוניין להתכתב עם צעירות וצעירים, יהודים במיוחד — כאלה שדעתם על הערבים אינה חיובית ביותר. אני מניח שהרוב המכריע של הקוראים הוא כזה — הלחאי והייתי טועה.

"אולי תשאלו מדוע אני רוצה להתכתב דווקא עם אנשים שיש להם דעה שלילית עלי ועל בני-עמי (אני ערבי): התשובה היא שאני בטוח שאנשים אלה ישנו את דעתם לאחר שיכירו ערבים טובים.

"אני אומר זאת מניסיוני האישי, לאחר שבאתי במגע עם מספר רב של יהודים משכילים — על פי רוב סטודנטים — שרובם היתה דעה שלילית על הערבים, אך לאחר שהכירו את הערבים — הם נוכחו לדעת שטעו.

"אולי תרצו לדעת מי כותב שורות אלה? בבקשה, אין צורך להזכיר שוב שהוא ערבי. אולי כדאי לציין שהוא בן 22, בוגר האוניברסיטה העברית וגר בקירבת תל-אביב."

כיצד ל... בשפת היס

אין כמו הקיץ לרכישת ידידים והצלחה (מפוקפקת, אומרת אמא שלי, אבל אתן הרי יודעות מה זה אמחות) בחברה חדשה. ואין מקום אידיאלי לכך יותר מאשר הברכה ו/או שפת היס. בתנאי שאת באה למקום לבד, או עם חברה מכוערת.

האביזרים ההכרחיים נהירים לך: בגד ים מוחץ, כובע אכזוטי, קפקפים גבוהי-עקב, תיק צבעוני גדול, משקפי-שמש והבעה של שיעמום.

עכשיו ככה: את מגיעה למקום בשעות הצהריים באמצע השבוע, בבוקר — בשבת. את מתיישבת במקום מרוחק, במקצת, אך דואגת להגיע אליך בתנועה איטית על גופר תיהם של גברים בודדים או בקבוצות, אך ללא בנות-לוויה. את מתיישבת, מוציאה את הקרם או שמן השיזוף שלך ומורחת אותו לאט לאט ובשיעמום גלוי על גופך, מוצאת לך פוחה נוחה, מוציאה משהו לקרוא.

אם את מאלה המתעקשות שיציצו דווקא על האינסלקט שלהן — השאירי את שבועוני הקולנוע שלך בבית. קחי טיים, לייף או ספר-כיס אנגלי. קראי, או עשי את עצמך קוראה שני עמודים, ואחר הוציא מנרתיקך סיגריה. בשום אופן לא גפרורים או מצית. חפשי סביבך והיראי אובדת עצות ונבוכה. המשך יבוא.

... רק במונחור

לשד יצהר

שמן זך ונריא

לשד

גורדון לניסיון אילון

כשחוקן כלי כז'ה...

נך בן-אדם כלי

קדם העוד הנפלא לנל מטרהו
תוצרת יצהר-סומר

אלכת המים '59

סידרת מועמדות שביעית

שנרשמו השנה לתחרות, הצהירה היא: "טוב אחת - 22 המועמדות לתואר זה שתמונותיהן פורסמו עד כה, כולן כמעט נחננו בתכונות המצי דיקות את בחירתן. כאשר חזתה השבוע מלכת המים 1958, יהודית מזרחי, כמועמדות הראשונות

השנה תיקשה הבחירה של מלכת-המים מסיבה אחת - 22 המועמדות לתואר זה שתמונותיהן פורסמו עד כה, כולן כמעט נחננו בתכונות המצי דיקות את בחירתן. כאשר חזתה השבוע מלכת המים 1958, יהודית מזרחי, כמועמדות הראשונות

רבקה סיסו

היא ילידת ספרד היא שניה המשתתפת בתחרות מלכת-המים השנה. רבקה בת ה-18 היא ילידת ברצלונה שעלתה לפני עשר שנים לארץ. היא זוכרת ארבע שפות, עוסקת בכל ענפי האתלטיקה הקלה, מציירת ורועמת ועובדת בתור מטפלת בילדים. גובהה של רבקה, בעלת העיניים הירוקות והשיער השמיני הוא 1.62 מטר והיא חובבת מושבעת של שחיה והשתזפות וכל הקשור ביס.

שאלון מועמדות

את השאלון הזה זכאית למלא המועמדת עצמה, וכן כל אדם אחר המעוניין להמציץ על מועמדת, המתאימה לדעתו לתחרות

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מזגן משפחתי: _____

הכתובת המלאה: _____

שנת הלידה: _____

מקום הלידה: _____

שנת העליה: _____

גובה: _____

צבע שיער: _____

צבע עיניים: _____

השכלה קודמת: _____

יריעת שפות: _____

ספורט (לציין איזה): _____

מקצוע או שמה לימודים: _____

מקום העבודה או הלימודים: _____

האם המועמדת חיתה או חננה חברה בתנועת-נוער, תנועה קיבוצית, אירגון ספורט, לחק אמונתית או כל אגוד אחר?

פרש איזה ומתי: _____

חובבויות: _____

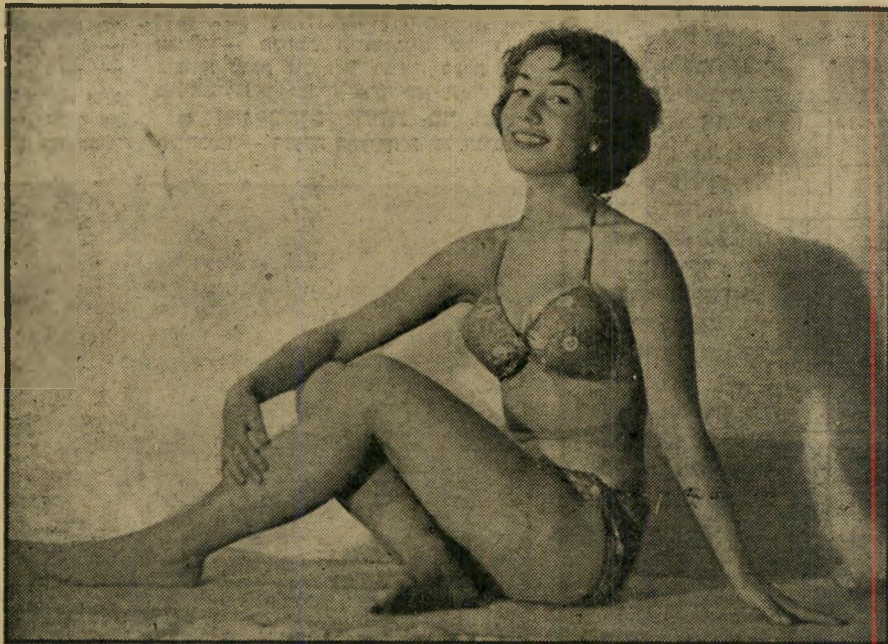
אם אחד הפריטים אינו חל על המועמדת, אל תמלא אותה. יש לצרף לשאלון זה את תולדות החיים של המועמדת, עד כמה שהן ידועות למלא שאלון זה.

נא לשלוח את השאלון הממלא בצירוף חומר למערכת העולם הזה, ת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על המעטפה, מלכת המים 1959.

ש לחדיק את תמונת המועמדת כאן

אסתר גרינשטיין

עומדת להכנס השנה ללמוד בבית-הספר לאמנויות בצלאל בירושלים כדי ללמוד רישום ופיסול. הצבירת הירושלמים בת ה-16 קיבלה את הנטיה לציור בתור רשה, שכן גם אביה הוא צייר חובב. אסתר היא שחקנית סניס נלהבת, ועוסקת גם במרץ בלספורט הרכיבה על האופניים, אולם יחד עם זה היא אוהבת להאזין גם למוסיקה קלאסית, ושואפת להיות זמרת. הריחוק מהחוף אינו מפריע לה לנסוע לעתים די קרובות לשפת הים.

השפה העברית לשלוש השפות בהן היא שולטת: צרפתית, איטלקית וערבית. לוני היא בת 21 וגובהה הוא 1.70 מטר, היא בוגרת בית-ספר תיכון מצרי וחובבת מוסיקה וספורט.

היא עולה חדשה. רק לפני שני ימים, בעקבות החמרת מצב יהודי, עלתה לוני לישראל והוסיפה את די מצרים אחרי מבצע סיני.

לוני ברזילי